

Centristai jungiasi prie dešiniųjų, priešindami vyriausybei

Vilnius, rugsėjo 4 d. (Elta) – Lietuvos Seimo dešiniųjų vado Vytauto Landsbergio nuomone, praėjusią savaitę paskelbtas Centro Sąjungos pirmininko Romualdo Ozolo atviras laiškas vyriausybei vadovui Adolfui Šleževičiui rodo, kad ir nuosaukiųjų politinių partijų atstovai pasiryžę jungtis prie Seimo opozicijos. Tik nežinia, anot Landsbergio, ar laiško autorius išdėstė Centro Sąjungos, ar tiksliai savo asmeninę nuomonę, tačiau šis faktas dar kartą paliudija didžiulį prieštaravimą vyriausybės politikai, sakė Vytautas Landsbergis spaudos konferencijoje pirmadienį.

Pasak jo, Lietuvos Demokratinė Darbo Partijai iškilo alternatyva, ar kartu skęsti su Adolfu Šleževičium, ar paaukoti savo vadovą. Landsbergis retoriškai klausė, ar LDDP prisiims atsakomybę dėl savo vado. Spaudos konferencijoje Landsbergis priminė apie ankstesnius Lietuvos konservatorių bei asmeniškai jo pateiktus kaltinimus vyriausybei vadovui dėl neteisėto kai kurių įmonių privatizavimo ir kreditų teikimo. Dešiniųjų vadas sakė, kad, jo duomenimis, LDDP dabar kaupia didesnę pinigų atsargą, kurias Seimo rinkimų išvakarėse skirs žmonių gyvenimui pagerinti.

Seimo nariai išpėti nedalyvauti nesankcionuotose mitinguose

Vilnius, rugpjūčio 31 d. (AGEP) – Tėvynės Sąjunga (Lietuvos Konservatoriai) paragino visus opozicinius politikus ignoruoti Vidaus reikalų ministerijos (VRM) „perspėjimus“ parlamentarams nedalyvauti vyriausybės nesankcionuotose mitinguose, praneša „Lietuvos rytas“. Ketvirtadienį paskelbtame pareiškime konservatoriai piktinasi, tuo, ką jie laiko VRM „grasinimu“, kad Seimo opozicijos nariai nedalyvautų ir nekalbėtų piliečių susirinkimuose, neįsitikinę, kad jie yra valdžios sankcionuoti.

Konservatoriai taip įvertino anksčiau šį mėnesį Seimo vadovybei adresuotą VRM raštą, kuris nurodė, kad kai kurie opozicijos parlamentarai pasisakė nesankcionuotose apgautų indė-

lininkų protesto demonstracijoje Kaune.

„Žmonių rinkti atstovai turi teisę bendrauti su žmonėmis, nesiklausdami Vidaus reikalų ministerijos arba LDDP, o valdantieji partijai nederėtų Lietuvos kreipti į Baltarusijos kelį“, sakoma Konservatorių partijos pirmininko Vytauto Landsbergio ir partijos valdybos pirmininko Gedimino Vagnoriaus pasirašytame pareiškime.

Tuo tarpu Seimo vicepirmininkas Juozas Bernatoniš mano, kad nesankcionuotame miting dalyvavę parlamentarai rodo teisinio nihilizmo pavyzdį.

„Seimo nariams, kurie prisiekė gerbti Lietuvos įstatymus, nederėtų patiems jų ignoruoti“, pasisakė Juozas Bernatoniš.

Prunskienė dalyvauja Feminisčių konferencijoje už taiką

Taipei, Taivanas, rugpjūčio 27 d. (LR) – Taivane vykstančią Feminisčių konferenciją už taiką rugpjūčio 27 d. pradėjo senatorė ir renginio organizatorė Hsieu-Lien Annette Lu, pareikšdama: „Nenorime, kad pasaulį valdytų vien vyrai. Valdžia ir pareigomis jie turi dalytis su moterimis“.

Kaip rašo „Lietuvos ryto“ korespondentė Ramunė Sakalauskaitė iš Taivano. Parodžiusi renginio organizatorių – Tarpautinio Taivano Valdžios leidinį apie 15 pasaulio didžiųjų moterų (viena jų – Kazimiera Prunskienė), senatorė pasidžiaugė, kad nė viena jų nebuvo diktatorė. Ovacijomis buvo sutikta žinia apie tai, jog feminisčių kongresas privertė Kiniją nutraukti atominis bandymus Taivano pajūryje.

Renginyje, kuriame dalyvauja 24 pasaulio šalių moterys – parlamentarės, ambasadorės, mokslininkės ir žurnalistės – Lietuvai atstovauja pirmosios vyriausybės vadovė, buvusi premjerė, dabar – Moterų partijos pirmininkė Kazimiera Prunskienė.

Diskusijoje daug kalbėta apie žymias pasaulio moteris – imperatorę Jekateriną, buvusią Izraelio premjerę Goldą Meir, JAV prezidento F.D. Roosevelt žmoną Eleanor. Japonijos, Rusi-

jos, Kinijos, Kosta Rikos, Čilės ir Lietuvos moterys aptarinėjo būdus, kaip išvengti konfliktų ir sustabdyti kraujo praliejimą. Anot renginio organizatorės Hsieu-Lien, kuri ketina kandidatuoti į Taivano viceprezidentystę, taikos siekį simbolizuoja ir konferencijos emblema – baltas taikos balandis, saugantis pasaulio taiką ir ramybę.

Daug dėmesio konferencijoje buvo skirta Lietuvos atstovei. Rugpjūčio 27 d. ji skaitė pranešimą apie taikų Lietuvos kelį į nepriklausomybę, sekančią dieną kalbėjo apie moteriškosios kultūros atgimimą politikoje. Anot Prunskienės, tai yra rimtas pasaulio taikos garantas.

Kazimiera Prunskienė konferencijoje susilaukė ir Taivano spaudos dėmesio.

Lietuvos prezidentas – už moterų teises

Vilnius, rugsėjo 4 d. (Elta) – Prezidentas Algirdas Brazauskas įprastiniame pirmadienio pokalbyje per Lietuvos Radiją sakė neabejojantis, kad viename pirmųjų rugsėjo mėnesį prasidėsiančios Seimo sesijos posėdžių bus ratifikuota Jungtinių Tautų konvencija dėl visų formų diskriminacijos moterims panaikinimo.

„Lietuvos Konstitucija“, kal-

Rugsėjo 2 d. nevaldiškų organizacijų pasaulinėje moterų konferencijoje Huarou netoli Beidžingo Kinijos saugumo policija filmuoja iš konferencijos išeinančius Tibetoto tremtinės. Rugsėjo 4 d. tyli, apie 1,000 „Juodai apsirėngusių moterų“ demonstracija prieš smurtą išsilejo iš policijos nustatytos konferencijos zonos, bet policija ją greitai suvarė atgal ir uždaryta konferencijos kvartala. „Juodai apsirėngusių moterų“ simbolis iškilo Izraelyje, kur prieš palestiniečių sukilimo smurtą pradėjo demonstruoti juodai apsirėngusios palestiniečių ir žydų moterys kartu.

Prasidėjo Pilietybės komisijos posėdis

Vilnius, rugsėjo 5 d. – Antrasis Lietuvos Respublikos Pilietybės įstatymo pataisų projektui parengti komisijos (toliau Pilietybės komisijos) posėdis prasidėjo rugsėjo 4 d. Lietuvos Seimo rūmuose, praneša komisijos vicepirmininkas Rimas Česonis. Jis vyks iki rugsėjo 8 dienos.

Posėdį atidarė komisijos pirmininkas Seimo narys Rimantas Markauskas. Šiame posėdyje toliau bus tęsiamas pirmajame komisijos posėdyje, vykusiam 1995 gegužės 28 – liepos 4 dienomis, pradėtas Pilietybės įstatymo pataisų darbas.

Pirmasis uždavinys, kuris laukė po trijų mėnesių sugrįžusių Pilietybės komisijos narių, buvo – apsarstyti Lietuvos teisininkų ir Prezidentūros siūlomus pakeitimus Pilietybės įstatyme ir aptarti pir-

mame posėdyje paruoštas formuluotes.

Patį dieną vyko atviros ir gyvos diskusijos, kurios skatino išsamiau apžvelgti ir išnagrinėti problemas, susijusias su pilietybės užsienyje gyvenantiems lietuviams, klausimais. Tikimasi, kad tokia išsamus darbo dvasia vyraus ir Pilietybės įstatymo įgyvendinimo tvarkos paprastinimo procese.

Tai buvo stipriai akcentuojama Pilietybės komisijos pirmininko pavaduotojo Rimo Česonio išžanginėse pastabose. Pirmąją posėdžio dieną dalyva-

vo ir naujasis Lietuvos prezidento patarejas specialiejiems projektams dr. Vytautas Bieliauskas, kuris yra ir Lietuvos Krašto valdybos vykdomasis vicepirmininkas, o taip pat svečio teisėmis Kęstutis Miklas iš New Yorko – užsienio spaudos atstovas.

Estijos vyriausybė padeda savo žemės ūkiui

Vilnius, rugpjūčio 24 d. (LA) – Estijos vyriausybė ir žemės ūkio produkcijos gamintojai po du mėnesių trukusių derybų, pasirašė dokumentą, kuriuo numatoma suteikti kaimui 605 milijonus Estijos kronų. Ministro pirmininko Tiit Vaehi nuomone, pasiektas protingas kompromisas, tik iki šiol neaišku, iš kokių šaltinių bus gautos šios lėšos.

Pasirašytos sutarties tikslas – bent kiek suartinti žemės ūkio produkcijos gamintojų ir vartotojų interesus. Ekspertų nuomone, norint, kad žemės ūkis duotų nors 20% pelno, kad būtų iš ko daugiau investuoti į žemės ūkį, pirkimo kainas reikėtų pakelti dvigubai. Savaimė aišku, kainų didinimas sukeltų socialinį sprogimą.

Kita problema yra ta, kad jau šiandien Estijos parduotuvės užverstos pigesnėmis importuojamomis maisto prekėmis, taigi nors kiek daugiau pakėlus vietinių produktų kainas, Estijos valstietis jų visiškai neparduos. Vyriausybės skiriami 605 milijonai kronų kaip tik turėtų pašalinti šį pavojų.

Specialistai vertinimu, padėtis Estijos žemės ūkyje yra labai sudėtinga. Pieno, mėsos ir grūdų gamyba, palyginti su 1990 m., sumažėjo perpus. Per 1995 m. į šalį turi būti įvežta 12,000 tonų importuotos mėsos ir 120,000 tonų pieno produktų.

O pirmąjį šių metų ketvirtį tiesioginės užsienio investicijos paskirstytos šitaip: 80% pramonei, 11% prekybai ir 4% finansų sferai. Žemės ūkis negavo nė cento. Iš 84.5 milijono dolerių užsienio paskolų nieko neliko žemės ūkio investavimui.

Estijos žemės ūkio gamintojų Centro Sąjungos valdybos pirmininkas pareiškė, kad žemės ūkiui valstybės skiriama suma būtų galima sumažinti perpus, jeigu valstiejiems būtų sumažintas arba visiškai atšauktas apyvartos mokestis.

Paminėtos Rusijos kariuomenės išvedimo metinės

Vilnius, rugpjūčio 31 d. (AGEP) – „Rusijos kariuomenės išvedimas iš Baltijos kraštą atvėrė vartus naujam visos Europos saugumui“, pasakė Lietuvos Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas antrąjį sovietų armijos išvedimo iš Lietuvos metinių praga.

Kaip praneša „Lietuvos rytas“, ketvirtadienio vidurdienį Vilniaus Nepriklausomybės aikštėje ta praga surengtame minėjime dalyvavo Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas, krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius bei kiti pareigūnai.

Kai visas pasaulis švenčia 50-ąsias Antrojo pasaulinio karo pabaigos metines, Lietuva kukliai paminėti tik antrąjį sukaktį, sakė Č. Juršėnas minėjime. Nepageidaujamas svečias išsidangino iš kaimyninių Latvijos bei Estijos ir Vokietijos tik prieš metus, o „mums dėl išminties ir kantrybės pavyko pasiekti gerų rezultatų“ derybose su Rusija, sakė Lietuvos Seimo vadovas.

Diplomatija padeda ir dabar abiem šalims pasiekti naujų susitarimų, sakė Juršėnas, ir kaip tokį paminėjo „sekmingą bendro sutarimo ieškojimą“, sprendžiant oro erdvės kontrolės reikalus.

Jugoslavijoje NATO nustatytas terminas serbams baigti Sarajevo miesto apsiaustį praėjo, serbams neatsitraukus, bet ir NATO puolimams neprasidėjus, nors NATO spausminiai porą kartų skrisdami virš miesto trenksmu pramušė garso greitį.

Tačiau jeigu žemės ūkio gamintojai susitars su vyriausybe ir valstiečiai bus išlaisvinti nuo apyvartos mokestio, tai ši teisė bus taikoma tik veiksmingai dirbantiems ūkiams.

Mokesčių inspekcijos departamento generalinis direktorius mano, kad siūlymas atšaukti žemdirbiams apyvartos mokestį yra nekompetentingas ir jo įgyvendinimo atveju galutinis rezultatas atsuktų prieš patį valstietį.

Prasidėjo IV Pasaulio moterų konferencija

Beidžingas, Kinija, rugsėjo 5 d. (NYT) – Antradienio rytą Hillary Rodham Clinton atskrido į gausių saugumo agentų apsaugotą Pasaulio Moterų Konferenciją – didžiausią tokią renginį pasaulio istorijoje.

Beidžinge konferencija buvo atidaryta pirmadienį specialia ceremonija Didžiojoje Tautos Salėje, su kalbomis, promogine programa ir senovinės Kinijos imperijos ceremonialo pompa, rašo „The New York Times“ korespondentas Patrick Tyler. Dešimt dienų truksiantis, virš 4,000 valstybinių atstovų suvažiavimas sieks parengti „veiklos platformą“ moterų teisių klausimais sveikatos, švietimo, verslo ir politikos srityse.

Didžiojoje Tautos Salėje, kur šokėjai, vilkį auksinius kostiumais, žavėjo 10,000 dalyvių, publika, Kinijos prezidentas Jiang Zemin ir Komunistų partijos vadovybė pasveikino 185 šalių oficialiasias valstybines delegacijas. Konferencijos generalinė sekretorė Tanzanijos Gertrude Mongella pareiškė: „Prasidėjo revoliucija. Kelio atgal nėra. Kelio atgal nėra“.

Pakistano ministrė pirmininkė Benazir Bhutto kalboje paminėjo visų čia liegiamų, suvažiavusių 30,000 delegatų, suvažiavusių klausimų pagrindą kalbėdama atidaromoje sesijoje, stipriai smerkdama prieš moteris vykdomą smurtą.

Dėvėdama savo įprastinį baltą nuometą, ji pasmerkė Azijos šalių, jų tarpe ir Kinijos, senovines tradicijas, kurios priveda prie milijonų naujagimių mergaičių mirties. „Kai tragiška, kad iš prieš-islamiskų laikų išsilaikiusi naujagimių mergaičių žudymo tradicija tebesivaidena pasaulyje, kurį mes laikome moderniu“, ji sakė. „Mergaitės dažnai yra nužudomos abortu arba apleidžiamos mirčiai. Statistikos parodo, kad daugiau kaip 15-oje Azijos šalių vyrų yra vis daugiau, nei moterų“.

Ji sakė, kad Azijos vyrų pagėidavimas turėtų sužadinti spaudimą abortu nužudyti „nevaltingai, visiškai sveikas“ mergaites. „Mus čia šiandien susitinkusias pasiekė mergaičių kūdikėlių šauksmas“, kalbėjo Bhutto. „Šiai konferencijai reikia nustatyti kelį, kaip sukurti aplinką, kurioje mergaitės būtų lygiai taip pat vertinamos ir laukiamos kaip berniukai“.

Jos kalboje išryškėjo galimas stipriausias šios konferencijos

veiklos reikalavimas: tai, kad skubiai būtų pravestos tarptautinėje teisėje įrašytos apsaugos moterims prieš smurtą – ar tai būtų išprievartavimas „etninio švarinimo“ ar karo veiksmų eigoje ar tai būtų moterų mušimas šeimoje.

Pirmadienio ceremonijose nedalyvavo Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Boutros-Ghali, bet jo kalbą perdavė jo pavaduotoja Ismat Kittani. Kreipdamasi į Kinijos valdžią, ji jo vardu pareiškė: „Jūs pakvietėte pasaulį į savo sostinę, ir pasaulis yra jums dėkingas“.

Beidžingo Saugumo tarnybai sostinėje sukūrus beveik karo būklės padėtį, nuo to nukentėjo Pietų Afrikos delegacija, kuriai vadovavo tos šalies prezidento buvusi žmona Winnie Mandela. Atvykusi paveltai Kinijos sekretorius parūpintais autobusais, jos buvo įleistos į Didžiąją Tautos Salę, nors ir garsiai bei viešai reikė protestą. Salėje, nemindamas gausių policijos trukdymų netoli vykstančioje nevaldiškų organizacijų konferencijoje su 30,000 delegacijų, Kinijos prezidentas Jiang kalbėjo: „Šis daug žadantis iškilų moterų suvažiavimas pridėjo žibeso rudens spalvomis švytinčiam mūsų miestui“.

„Moters atlaiko pusę dangaus žmonių bendruomenėje“, kalbėjo prezidentas. Bet „per ilgą laiką“ atsiradusi nepalanki nuomonė prieš moteris „kaip nematoma grandinė supančiojo milijonus žmonių“.

Pirmoji tokia moterų konferencija nuo komunistinių valdžių žlugimo šalčio karo pabaigoje, ji išskleis daugybę klausimų, iškilusių kaip tik naujose šiose pasikeitimo sukeltose sąlygose, jų tarpe ir daug kentėjimo ir skurdo sukėlusiuose etniniuose konfliktuose. Daugelio milijonų moterų akimis, rinkos ekonomija propaguojančios demokratijos lieka indiferentiškos buvusių komunistinių pereinamųjų demokratijų socialines problemas, ypač tais atvejais, kai moterys liko atsakingos ir už šeimos išlaikymą ir už vaikus priežiūrą.

Moterų užalpinimas yra pagrindinė gairė, kuria vadovaujasi ši konferencija. Jos pagrindiniai rūpesčiai – kaip paruošti moteris dalyvauti politiniame procese savose šalyse ir kaip išgauti joms mokslo bei ekonomines teises, kurios padėtų joms išbristi iš skurdo. Iš 1.3 bilijono moterų pasaulyje, 70% gyvena visiškame skurde.

Pratęsti BALTBAT mokymai

Vilnius, rugpjūčio 30 d. (Elta) – Lietuvos vyriausybė nutarė, kad keturiasdešimties Lietuvos karių mokymai Latvijoje bus pratęsti iki spalio 1 dienos, vykdamieji pernai pasirašytą Estijos, Latvijos ir Lietuvos sutartį kurti ir formuoti jungtinį taikos palaikymo dalinį, šių metų sausio mėnesį buvo pasiūstas Lietuvos karių būrys dalyvauti netoli Rygos esančiame Adazių mokyklos centre vykstančiuose mokymuose.

Pagal pirmąjį pasirengimo planą mokymai Latvijoje turėjo tęstis iki liepos mėnesio. Pasiūstas karių vasaros atostogų, rugpjūčio viduryje šie mokymai turėjo būti pratęsti Lietuvoje. Jungtinių Tautų gynybos specialistai pasiūlė po

karių atostogų mokymus tęsti Latvijoje ir tik po spalio 1 dienos juos perkelti į Lietuvą.

Rugsėjo mėnesį Krašto apsaugos ministerija kvies kandidatus į Baltijos taikos palaikymo bataliono (BALTBAT) lietuvių kuopą, kurią sudarys 138 kariai savanoriai. Šiuos karius Ruklos mokyklos centre treniruos Adaziuose besitobulinantys puskarininkiai ir karininkai.

KALENDORIUS

Rugsėjo 6 d.: Faustas, Beata, Vaištautas, Kantvilė, Kantigirdas. 1865 m. prasidėjo lietuviškos laukos draudimas.

Rugsėjo 7 d.: Gilbertas, Regina, Pulcherija, Palmyra, Rėda.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

SUVAŽIAVIMAS „PRAEITIS /50 m./ ATEITIS“

LSS Seserijos ir Brolijos suvažiavimas „PRAEITIS /50 m./ ATEITIS“ įvyks š.m. rugsejo mėn. 23-24 dienomis, „Dainavos“ stovyklavietėje, netoli Manchester, MI. Suvažiavimo atidarymas – šeštadienį ryte 9 val. Registracija – 8:30 iki 9 v.r. Renkamės penktadienį vakar, rugsėjo 22 d.

Kviečiami skautininkės, ai, Židinietės, Akademinio Skautų sąjūdžio nariai, vyresnės

skautės, skautai vyčiai, gintarės, jūrų budžiai, prityre skautai, es, jūrų skautai, es.

Suvažiavimo mokestis 40 dolerių, sumokamas iki rugsėjo 12 d.

Registruotis: s. Julija Taorinė, 117310 Harland Avenue, Cleveland, OH 44119-1924. Tel.: (216)531-9491. Fax (216)844-1419.

Iki malonaus pasimatymo! Budėkime!

v.s. Birutė Banaitienė
Seserijos Vyriausia skautininkė

v.s. fil. Albinas Sekas
Brolijos Vyriausias skautininkas

LSS VYRIAUSIOS SKAUTININKĖS PRANEŠIMAI

Mielos Sesės

Pradedant planuoti naują skautavimo metus, noriu paminėti, kad šiais metais Lietuvos Skautų sąjunga už Lietuvos ribų švenčia 50 metų veiklos sukaktį (1945-1995). Tai ypatinga šventė, nes po 50 metų už Tėvynės ribų, mūsų sąjunga gali džiaugtis atliktais darbais praeityje, o kad šiandien tebėra veikli ir stipri organizacija, yra didelis nuopelnas vadovų ir vadovų, sugėbančių ugdyti jaunimą lietuviškoje dvasioje pagal sūki „Dievui, Tėvynei, Artimui“. Per 50 metų įvyko daugybė pasiekimų, privalome nepavargti ir pasiryžti ne tik veiklą tęsti, bet ją stiprinti, kad sąjunga ir ateityje sugebėtų vesti jaunimą skautavimo keliu. Mūsų veiklos istorija turtinga, stenkimės, kad jaunimas ją gerai pažintų ir kūrybingai dalyvautų tolimesnėje jos tasoje. Linkiu išvermės ir darbinių metų.

Registracija, narių mokesčiai: pradedant naujus skautavimo metus labai svarbu, kad vienetai laiku nusiųstų Seserijos išdininkei vs Irenai Markevičienei vienetų registraciją ir narių mokesčius už 1995-96 veiklos metus.

Rašinių konkursas: prime nu, kad artėja terminas išsiųsti rašinius Lietuvos Skautų sąjungos paskelbtu 1995 m. konkursu vertinimo komisijai. Rašiniai turi pasiekti vertinimo komisiją su ne veslėse kaip š.m. spalio 8 d. (pašto antspaudo data). Tikiu, kad vienetų vadovės uoliai skatina seses dalyvauti šiame konkurse.

„Gintaro“ vadovų mokykla ateinančiais metais vyks Rake. Vienetų vadovės prašomos iš anksto numatyti, kurios sesės galėtų dalyvauti.

LSS Tarybos akivaizdinis posėdis š.m. spalio 6-8 d. vyks Lietuvos centre, Lemont, IL. Skaitinu visas Tarybos nares jame dalyvauti.

Tiekimo skyriuje rasite visus reikmenis uniformai. Vienetų vadovės prašomos atkreipti dėmesį, kad visos sesės dėvėtų tvarkingomis išei-ginėmis uniformomis su atitinkamais ženklais.

VADOVIŲ PASIKEITIMAI: 1995/1996 VEIKLOS METUOSE

Toronto, Kanados, „Šatrijos“ tunto tuntininkei s. Vidai Senkuvieniė išvykus į Lietuvą, tuntininkės pareigoms paskirta j.p.s. Dana Pargauskaitė.

Hamiltono, Kanados, „Širvintos-Nemuno“ ilgametė tunto tuntininkė v.s. Danutė Gutauskienė perdavė savo pareigas ps. Angelei Vaičiūnienei.

Clevelando „Neringos“ tunto tuntininkių trejetukas praneša, kad iš ko-tuntininkių pareigų pasitraukia s. Ingrida Civinskienė. Sutinka toliau tęsti ko-tuntininkių pareigas s. Vilija Nasvytytė-Klimienė ir s. Livia Pollock.

Nuoširdus skautiškas aciu sesėms Danutei Gutauskienei ir Ingridai Civinskienei už rūpestingą ir pareigingą vadovavimą vienetuose. Seses Angelę, Daną, Viliją ir Livią sveikinu, linkiu daug sėkmės ir išvermės šiose pareigose.

Su geriausiais skautiškais linkėjimais.

BUDEKIME!
v.s. Birutė Banaitienė
Seserijos Vyriausia skautininkė

DANUTĖ STOVYKLAUJA

NIJOLĖ JANKUTĖ

ĮŽODIS

Vakaras. Kažkur miško gilumoj ciekėjo vienišas paukštėlis, ir iš brolių stovyklos ataidėjo dainos garsai.

Visos skautės stovėjo ratu prie vėliavos. Verutė, Jūlytė, Onytė ir Danutė buvo pačiame vidury. Nusigandusios, drebančiais pakinkliais jos spaudėsi arčiau viena kitos. Į jas žiūrėjo visų akys.

– Milijonas akių! – galvojo Danutė. – Ko jos taip žiūri? Ar aš moku įžodį?

Bet pakartoti nebebuvo laiko. – Įžodį gerbt! – komandavo sesė Vilija.

– Aplink Danutę pakilo miškas rankų ir jos pačios truputį murzina rankutė. O gal ten buvo Jūlytės? Verutės? Susijaudinusi Danutė nebeatskyrė. Pilvuke jai ridinėjosi kažkas, kaip akmuo, o i nuderaskytą blauzdą vėl kando uodas.

– Įžodis!

– Aš p... p... pas... pasižadu steng-g-gtis mylėti Dievą, tėvų,

„Miško aidų“ stovykloje, Rake, Jūros dienos iškilmių metu ūdrytės įžodį davusiai Aleksandrai Strub kaklaraišči užriša stovyklos viršininkė s. Dalia Trakiene, stebint vėliavininkėms jūrų skautėms Linai Lendraitytei, Alisai Nalytei ir vadovei j Viligailei Lendraitienei.

KAI SUŠYLA ŠIRDIS

Labai ankstyvais sekma dienio rytais žiūriu televiziją ir klausau kun. Robert Suler kalbų iš Kristalo katedros Californijoje. Jo pamokslai man patinka todėl, kad yra pagrįsti pozityviu galvojimu. Jis kelia žmonių dvasią, stiprina jų kasdieninio gyvenimo polėkius. Labai seniai taip pat žiūrėdavau vyskupo Sheen programų. Tai buvo tikrai įdomus ir įtikinantis kalbėtojas. Bet ne apie tai.

Kristalo katedroje buvo švenčiama liepos 4 – JAV nepriklausomybės šventė. Buvo giedamos patriotiškos giesmės. Į katedrą buvo nešamos vėliavos. Ir kas gi jas nešė? Ogi skautai ir skautės! Akimirka ekrane sužibėjo skautė, skautišku saliotu saliotuojanti.

Tai, štai, kada sušyla širdis. Kaip miela pamatyti uniformos brolius ir seses gražiai atliekant patriotines pareigas. Esu tikras, kad jie nerūkys marijanos, neuoostys kokaino, nedaužys automobilių langų, nerašinės ant sienų ir langų, kaip tai daro nemažai Amerikos jaunimo. Kas kartą nešė vėliava, ar žygiavo paskui, tas savo rankose nešė gražią ateitį. Be surakintų rankų, be kalėjimo grotų.

Televizijoje išgarsėjęs teisėjas Ito, kalbėdamas su žurnalistais ir prisimindamas savo jaunystę, parodė save skautiškoje uniformoje. Kad ir trumpas akimirksnis, bet labai reikšmingas ir labai pradiuginantis.

Nors ir nereikia ieškoti daug įrodymų, kiek gero padaro skau-

METINĖ ASS ŠVENTĖ

Akademinio Skautų sąjūdžio Čikagos skyriaus 1995 m. metinė šventė vyks š.m. 6-8 d.

Penktadienį, spalio 6 d., Akademija ir pakelimai vyks 7:30 v.v. Lietuvos centro Lemonte did. saleje. Visi dalyviai dėvi uniformas ir spalvas.

Šeštadienį, spalio 7 d., Mėtinės šventės pokylis su menine programa, vakariene ir šokiais vyks Lietuvos centro Lemonte did. saleje. Pradžia 6:30 v. vak.

Sekmadienį, spalio 8 d., 11:15 val. ryto šv. Mišios Jėzuitų kaplyčioje, Čikagoje. Po Mišių mirusių narių kaplankas.

Visi ASS nariai kviečiami dalyvauti. Apie dalyvavimą iki rugsėjo 30 d. pranešama fil. 708-448-7279.

„SIETUVOS“ DRAUGOVĖS SUEIGA

„Sietuvos“ skautininkių ir vyr. skaučių draugovė naujus veiklos metus pradės penktadienį, rugsėjo 15 d., 7 v.v. Sueiga vyks pas sesę Ireną Kirkuvienę, 8855 W. 98 Place, Palos Hills. Sueigoje kalbės viešnia muz. Jagminienė. Po paskaitos bus rankdarbių pamoka. Visos dalyvės prašomos atsinešti ¼ yardo medžiagos, žirkles, adata, siuvimui siūlą, kaspinėlio apvadai ir ¼ inčo pločio veriamos gumos juostelę. Visos narės prašomos dalyvauti.

tų veikla, bet ir smulkmenos suteikia daug džiaugsmo. Tai, štai, kada sušyla širdis. Vladas Vijeikis

SUVAŽIAVIMAI

LSS Tarybos akivaizdinis suvažiavimas š.m. spalio 6-8 d. vyks Lietuvos centre, Lemonte, ir Jaunimo centre, Čikagoje.

LSS už Lietuvos ribų atkūrimo 50 metų sukaktį minint, LS Brolijos ir LS Seserijos skautininkų-ių skyrių ruošiamas suvažiavimas Dainavos stovykloje vyks š.m. rugsėjo 23 ir 24 d.

visos stovyklautojos. Bičių skiltis jas net ant rankų pakilnojo, o sesė Vaitkūnienė, stovyklos virėja, pavaišino braškių ledais.

Danutė glostė savo naują, raudoną kaklaraišči, kurį užrišo jos mylimiausia sesė Rima. Danutei buvo neapsakomai linksma: jos burnoj ir pirštuose tirpo ledai, ant kaklo raudonavo kaklaraiščiai ir ji pagaliau buvo tikra paukštytė!

Tą naktį Danutė ir miegojo su naujuoju kaklaraiščiu Ant jo klaksojo dėmė, kvėpianti braškių ledais, bet gerojo darbelio mazgelis buvo atrištas. Į lauzą einant, Danutė surado Onytės kojines ir paskolino Laimutei savo šukas... ir – atsirišo mazgelį...

„Miško aidai“ stovykloje, Rake, skaučių įžodį davusioms sesėms kaklaraiščius užriša stovyklos viršininkė s. Dalia Trakiene. Nuotr. J. Tamulaičio

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesuuntiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresu, gavus iš jo mokesči, pažymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos pri-siuntiamos, gavus prašymą ka nors skelbti.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

JŪRŲ SKAUTŲ IR BUDŽIŲ KAND. SUEIGA

Jūrų skautų ir j. budžių kandidatų pirmoji rudens sezono sueiga šį sekma dienį, rugsėjo 10 d. vyks Lietuvos centre, Lemonte, 12 val. (tuoj po šv. Mišių). Sueiga vyks žemutinėje saleje (prie vad. handball court).

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujo ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802
Pirmd. 9 v.r. - 7 v.v., antrd., trečd. ir penkt. 9 v.r. - 3 v. p.p., ketvd. 10 v.r. - 7 v.v. Sešt. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas. Prilima „Medicare Assignment“. Sumokama po vizito.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimul (kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. BLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd 3 v.p.p. - 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaroma ketvd. 1-3 v.p.p. penkt. ir šešt. 9 v.r. - 12 v.p.p.

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 5th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-634-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ – VIDAUŠ LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd 2 v.p.p. - 7 v.v. antr. 9 v.r. - 12. ketvd. 12 - 4 v.p.p. penkt. 12 - 6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652

SUNG L. CHOU, M.D.

Vidaus ligos, akupunktūra
HOLY CROSS PROFESSIONAL PAVILION
3 fl. South, East Suites
Lithuanian Plaza Ct.
at California Ave.
Chicago, IL 60629
(312)-471-8142
Kalbarne lietuviškai

HOLY CROSS FAMILY MEDICAL CENTER

749 W. 31st St.
Chicago, IL 60616
(312)-225-0695

Dr. V. J. VASAITIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

Cardiac Diagnosis, Ltd.

6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD KUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagvėlių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p. Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbarne lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽILORGA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center.
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

PLB VALDYBOS DARBAI LIETUVOJE

Pasikalbėjimas su PLB valdybos pirmininku Bronium Nainiu

— Jūs jau nebe pirmą kartą lankotės Lietuvoje. Ir šią vasarą viešėjote apie mėnesį. Sakykite, koks gi šios kelionės pagrindinis tikslas?

— Reikalų buvo daug. Nebaigti tie patys, pvz. Pilietybės komisijos darbai ir pasitarimai su jos nariais, užsienio lietuviams atstovavimas Lietuvos Seime, „Lietuvos kovų ir kančių istorijos“ pirmosios knygos perspausdinimas ir susipažinimas su naujais, jau paruoštais ir ruošiamais tomiais, sėkmingai besivystančio artimesnio bendradarbiavimo su Lietuvos laisvės kovų archyvu aptarimas, pasitarimai su valdžios ir opozicijos atstovais; ir nauji, pvz., pokalbiai su nuomonėmis išsiskyrusiomis tremtinių bei politinių kalinių įvairiomis grupėmis dėl nuomonų suderinimo bei ryšių palaikymo su PLB valdyba, susipažinimas su Palangoje stovyklaujančiu užsienio lietuvių jaunimu, Pasaulio lietuvių Bendruomenės Seimas ir taip pat apsilankymas, žinoma, tik žiūrovu, Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse, dalyviu jų iškilmėse bei specialiaame sporto olimpiadų ir žaidynių reikalų svarstančiame kongrese, ir dar daugybė kitų smulkesnių, dėl PLB valdybos bei jos atstovybės Vilniuje uždavinių, darbų.

— Žadėjote susitikti su Jūsų pačių pastangomis sudaryta specialia patariamąja komisija PLB valdybos suplanuotos „Lietuvos kovų ir kančių istorijos“ leidiniams. Kokių sprendimų iš to susitikimo tikėjotės ir kokių sulaukėte?

— Nors komisijai kartu dirbti ir buvo sunkoka, nes ją sudarė žmonės iš dviejų žemynų, gyvenantys keturiose valstybėse, ir pirminis jos darbas, pernai audrą sukėlusio sovietinių dokumentų rinkinio apie tremimus papildymo bei pataisų peržiūrėjimas, užtruko beveik visus metus, bet tą darbą ji baigė. Nors PLB atstovas Juozas Gaila labai daug prakaitavo, bent Lietuvoje gyvenančius narius bandydamas sukviesti į posėdžius, bet taip padaryti jam nė karto nepasisekė, todėl su kai kuriais komisijos nariais teko tartis atskirai. Taip su vieniems posėdžiaujant, su kitais jam vienam, arba mums abiem, tariantis, visgi pasisekė uždavinį atlikti. Eugenijaus Grunskio labai išsamius 200 rankraščio psl. paaikškinimus bei keliasdešimt kitų dokumentų rinkinį papildančių priedų komisija patvir-

tino. Knyga jau paruošta perspausdinimui. Ieškom ekonomiškiausios spausdintuvės, nes Lietuvoje knygų spausdinimas per porą metų kelis kartus pa-brango. Iš kailio neriamės, stengdamiesi perspausdinimą užbaigti ir užsisakiusiems knygą išsiuntinėti dar šiais metais.

— Yra ruošiami veikalai apie Lietuvos partizanų. Kokia to darbo padėtis: kiek bus tomų, kokia jų apimtis, kas juos redaguoja, kas leis?

— Knygas apie partizanų kovas ruošia komisijos pasiūlyti Lietuvos laisvės kovų archyvo bendradarbiai istorikai Dalia Kuodytė, dr. Nijolė Gaškaitė, Juozas Starkauskas ir Algis Kašėta. Du tomai jau paruošti ir tikrinami. Pirmiausia juos peržiūri istorikai (arba šios srities profesionalai) prof. dr. Benediktas Mačiūka, dr. Kęstutis Girnius ir prof. dr. Antanas Tyla. Kiti trys tomai, irgi tu pačių autorių ruošiami, bus baigti kitų metų pradžioje ir pavasarį išspausdinti. Knygos įeina į bendrą „Lietuvos kovų ir kančių istorijos“ planą, taigi ir jų išleidimas yra PLB valdybos atsakomybė.

— Ateinančiais metais įvyks PLB seimas. Atrodo, kad jį norima kviešti Lietuvoje. Ar dėl to tarėtės su Lietuvos valdžios pareigūnais? Koks galutinis sprendimas?

— Europos kraštų ir Australijos LB atstovai jau praėjusi seimą siūlė kviešti Lietuvoje ir kai kurie labai pyko, kad taip nebuvo padaryta. Praėjusių metų pabaigoje įvykęs Australijos LB tarybos suvažiavimas, kuriame ir aš dalyvavau, vienasbalsiai nutarė ir reikalavo seimą šaukti tik Lietuvoje, o jeigu tai nebus galima, tai nors Vokietijoje, Vasario 16 gimnazijos patalpose. Seimą Lietuvoje

PLB pirm. Bronius Nainis.

Vašingtone vykusios Politinės konferencijos metu buvo pagerbtas dr. Paul Goble, Jr., už visokeriopą pagalbą, siekiant Lietuvai nepriklausomybę; jam įteiktas „Gintaro“ žymuo. Iš kairės: dr. P. Goble tėvai, Paul Goble ir JAV LB Tarybos prezidento vykdomoji vicepir. Angelė Nelsienė.

ruošti prašo ir Rytų Kraštų Bendruomenės, tarp jų ir gausi Lenkijos LB. Seimo laukia ir Lietuvos vyriausybė, Lietuvos Seimo vadovybė: siūlomi mieliai priimti, globoti, apgyvendinti, maitinti, vežioti, duoti patalpas ir prie paruošiamųjų darbų prisidėti. Tačiau JAV LB Krašto valdybos pirmininkė pasisako prieš tokį užmojį, siūlydama LB Kraštų Bendruomenių atstovams vėl rinktis Amerikoje. Čia seimai būna išlaidūs, o PLB valdyba pinigų neturi. Niekam iš užsienio negalės nei kelionių apmokėti, nei neapmokamomis nakvyinėmis, nei maistu bei transportu juos aprūpinti. Praėjusis seimas parodė, kad ir Čikagos apylinkių lietuviai nebėra tokie vaisingi, kaip seniau. Sunku rasti sutinkančius savo namuose svetimus žmones apnakvydinti, maitinti, vežioti į posėdžius. O už kambarius viešbučiuose apmokėti neįstengs ne tik Rytų kraštų atstovai, bet ir Pietų Amerikos, Europos, Australijos lietuviai. Todėl seime gali nebūti atstovų nei iš Rytų kraštų, nei iš Australijos, nei pagaliau iš Pietų Amerikos. Mažai ir iš Europos. Jeigu taip atsitiktų, tai renginys būtų jau nebe PLB seimas, bet tik JAV ir Kanados Bendruomenių atstovų suvažiavimas, gal nesudarantis nė seimo trečdaliai. Tokiu atveju nė kvorumo nebūtų. Taigi sprendimas PLB valdybai bus labai sunkus.

— Lietuvoje ketinote susitikti su ministru pirmininku, Seimo nariais, politinių partijų atstovais, su prezidentu. Kokių uždavinių sprendėte per tuos susitikimus, ką laimėjote?

— Su ministru pirmininku kaip tik ir išsiaiškinau PLB seimo organizavimo Lietuvoje galimybes, globos apimtį. Ministrui pirmininkui pritarė ir Lietuvos Seimo pirmininkas

Česlovas Juršėnas, su kuriuo susitikau aptarti užsienio lietuviams atstovavimo Lietuvos Seime klausimą, nes tai išreikalaus PLB valdyba buvo įpareigota praėjusio PLB seimo. Č. Juršėnas pažadėjo pats tą klausimą paruošti ir pateikti Lietuvos Seimui svarstyti dar rudens posėdžiuose.

Politinių partijų vadovus kaulinau pasisakyti už PLB valdybos siekius bei jos pastangomis sudarytos Pilietybės komisijos paruoštas Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo pataisas, pripažįstančias užsienio lietuviams pilietybę, ir už užsienio lietuvių dviejų atstovų išleidimą į Lietuvos Seimą. Kai kurių iš jų nuomonės neaiškios.

Prezidentas atostogavo, tačiau buvo sugrįžęs į Pasaulio lietuvių sporto žaidynių pradžios iškilmėse Vilniuje ir žaidynių pabaigą Kaune, todėl tik trumpai teko susitikti viešose priemoniuose.

— Be abejo, teko pasidaryti ir PLB atstovybėje Vilniuje. Kokių ten buvo sprendžiamų problemų? Aplaunami, kaip veikia Juozas Gailos vadovaujama įstaiga?

— Juozas Gaila darbo turi labai daug. Nuolat lankosi įvairūs pagalbos prašytojai, nelaimių ištikti žmonės, Rytų Kraštų Bendruomenių atstovai, Lietuvos politikai, Seimo nariai, kultūrininkai, būsiami emigrantai. Valdžios pareigūnai kviečia į pasitarimus, į Pasaulio sporto žaidynių komiteto posėdžius (Gaila buvo to komiteto narys). Daug laiko J. Gaila skyrė „Lietuvos kovų ir kančių istorijos“ pirmosios knygos pataisymo ir naujų tomų ruošimo reikalams. Ilgai jam tenka vaikščioti po Vilniaus knygų leidyklas, knygynus, supirkinėti JAV LB Švietimo tarybai vadovėlius bei kitą medžiagą mūsų lietuviškoms mokykloms, paskui supakuoti ir rūpintis persiuntimu.

Čia labai daug padeda Algio Grigo vadovaujamas kelionių biuras „GT International“, visada iš oro bendrovių išrūpinamas labai pigų persiuntimą. Daug „juodo“ darbo Gailai teks ir padedančiam paruošti Konstitucijos papildymą, įteisinantį užsienio lietuvių atstovavimą Lietuvos Seime. Aplaunami PLB atstovo pareigos yra ilgo laiko sudėtinga bei atsakinga tarnyba, tik už ją niekas nemoka atlyginimo.

Atstovybėje darbo nestigo ir man, kurioje plūšau kiekvieną dieną pasimatydamas su gausiais lankytojais, „apsiginklavusiais“ dešimtimis klausimų, daugiausiai dėl įvairių patarnavimų, pagalbos, išvykimo į Ameriką. Užsienio lietuvių reikalais lankiau įvairias valdžias įstaigas, Vilniaus miesto meriją, organizacijų vadovus, taip pat ir tremtinių bei politinių kalinių organizacijų pareigūnus. Susipažinau su galimybėmis statyti gyvenvietes norintimis persikelti į Lietuvą vyresnio amžiaus žmonėms. Vykau į Palangą susitikti su ten stovyklaujančiu užsienio lietuvių jaunimu (iš viso apie 160), daugiausiai iš Rytų kraštų, atvykusiu susipažinti su tėvų žeme ir išmokti geriau lietuviškai. Du stovyklautojai buvo iš Vokietijos, o viena mergaitė net iš Urugvajaus.

Taigi darbo buvo iki ausų. Todėl ir nebeteko nuvykti nė į vieną kitą kraštą, nors labai norėjau nuvažiuoti bent pas Lenkijos lietuvių ir susipažinti su Seinuose statomų lietuvių kultūros namų darbo eiga. Namų stato Lietuvos valdžia. Tokius pačius namus Lenkijos valdžia pažadėjo pastatyti lietuviams Punske, bet... pradėjo ir sustojo. Aiškina, kad nėra pinigų.

Dėkui už pokalbį. Kalbėjosi Jurgis Janušaitis

Apie darbą ir šventes

Kiekviena valstybė turi savo, tik jai būdingą, švenčių, kurios ne visuomet atrodo svarbios, o kartais ir nelabai suprantamos, iš kitų kraštų atvykusiems imigrantams, nors ir ilgėsi laiką gyvenantiems toje šalyje. Kai pasitaiko nedarbo diena, žmonės ją traktuoja, kai užpelnę laisvalaikį, per daug nesigilindami į šventės reikšmę ar istoriją. Viena tokių, daugelio nuomone, „antrinių“ švenčių buvo praėjusių pirmadienį.

Labor Day — arba kaip mes „sulietuviname“ — Darbo diena, yra tarytum vartai į rudens sezoną. Pirmasis rugsėjo mėnesio pirmadienis jau reiškia mokslo metų pradžią, vėsesnį orą, rudeningus rūbus ir netolimą šalnų pažadą, o lietuviškoms organizacijoms — vėl pagyvenusią veiklą. Tačiau Labor Day iš tikrųjų yra ne nedarbo, bet darbininkų šventė. Tai ypač šiomet pabrėžė įvairūs politikai, darbininkų unijų vadai ir kiti kalbėtojai, atkreipdami dėmesį į milžinišką įnašą Amerikos ekonomijon, padarytą imigrantų iš viso pasaulio. Kaip vienas klausytojas žurnalistui pusiau juokais išsireiškė: „Imigrantai sukrovė Amerikai turtus, bet retai patys turėjo progą tais turtais pasinaudoti“.

Darbininkų šventės įvaizdis nejučiomis siejamas su komunistinio pasaulio gegužės pirmąja. Tačiau tarp buvusio sovietinio ir laisvojo pasaulio — ypač Amerikos — darbininko yra nepaprastas skirtumas. Tiesa, ne visuomet jis buvo toks ryškus ir ne visuomet Amerikos politikai skubėjo su gerais žodžiais svetimšaliams, kurie nuo seniausių laikų gausiai plūdo į šį kraštą, ieškodami ir laisvės, ir geresnio duonos kėsnio. Tereikia paskaityti Upton Sinclair „The Jungle“ (lietuviškai laida pavadinata „Raistas“) apie baisias imigrantų — ir lietuvių — darbo sąlygas Čikagos skerdyklose prieš šio šimtmečio pradžią ir tuoj po jos; arba David Fainhauz „Lithuanians in the USA“ apie imigrantų iš Rytų ir Vidurio Europos (jų tarpe daugybės lietuvių) vargus anglių kasyklose Pensilvanijoje, kad susidarytume bent apytikrą vaizdą apie ano meto darbo ir kasdieninio gyvenimo sąlygas, kuriuos laukė imigrantų, nemoکانčių anglių kalbos, neįstengiančių išlieti į Amerikos kultūrinį, politinį, visuomeninį gyvenimą. Galima sakyti, kad anuomet jų dalia nedaug sky-

rėsi nuo vergų, todėl besiorganizuojančios darbininkų sąjungos-unijos atrodė taip patraukliai ir ilgainiai įgijo tokią jėgą — jos darbdavio skriaudžiamam darbininkui žadėjo užtarėją, globėją.

Savaime aišku, darbininkų unijos nebuvo populiarios darbavijų tarpe, nes jos reikšė neriboto savivaliavimo galą. Buvo imamasi bet kokių (kartais labai skaudžių) priemonių, kad unijos, darbininkų reikalavimai ir ypač streikai, neišsiplestų. D. Fainhauz savo knygoje pamini vieną tokį atvejį — pirmąjį didesnę angliakasių streiką, prasidėjusį 1897 metais kov mėn. Wilkes-Barre, Co., kasyklose. Ilgainiui streikas apėmė 9,000 darbininkų — lietuvių, lenkų, slovakų ir kitų imigrantų. Rami streikuotojų eiseną Hazleton, PA, miestelyje buvo sutikta ir sustabdyta vietinio serifo bei jo policijos, kuri į minią paleido šūvių salvę. Žuvo 5 lietuviai, 26 lenkai ir 20 slovakų, daug buvo sužeistų, tačiau streikas (o galbūt pasipiktinimas serifo darbu) pasiekė ir teigiamų rezultatų: pakelti atlyginimai, sutrumpintos darbo valandos, sustabdyta diskriminacija, kurią jautė svetimšaliai angliakasiai.

Šiometinės Labor Day paradai Čikagoje, New Yorke ir kitur jau vyko 113-tąjį kartą. Vadinasi, šventė yra sena. Per šimtmetį darbininko dalia gerokai pakito. Besaikis išnaudojimas jau nėra taisyklė — darbdaviai neturi teisės diskriminuoti pagal rasę, lytį, religines pažiūras, tautybę. Vaikai iki 16 metų amžiaus privalo lankyti mokyklą, o jeigu vaikas bent kiek dirba, tai darbo laikas ribojamas mokyklos nelankymo valandomis. Nuo 1935 m., priėmus „Social Security“ įstatymą, visiems darbininkams užtikrinta senatvės pensija, taip pat sveikatos apdrauda. Tai jau labai tolimas kelias nuo darbininkų unijų organizavimosi. Kai kas sakytų, kad tarp įstatymų ir tikrovės vis dėlto dar yra daug skirtumų. Nors Amerika per tą šimtmetį daug atliko, bet dar daug nepadarė. Tik vargiai, ar kuris amerikietis, nuolat besiskundžiantis savo darbo sąlygomis, norėtų pasikeisti vietomis su bet kurio kito krašto darbininku. Iš tos perspektyvos žvelgiant, ir Labor Day sąvoka atrodo visai kitaip.

• JAV Kongresas įsteigė Bureau of Internal Revenue 1962 m. liepos 1 d.

• 1889 m. lapkričio 8 d. Montana įsijungė į JAV kaip 41 valstija.

SKAUSMO IR VARGO DERLIUS LIETUVOS KAIME

ALGIMANAS ANDRUŠKA

Šis košmaras tęsiasi daugiau nei dvi savaites. Vieną dieną Bronius, išsipašęs ir „būdelę“, lydimas vieno eilinio sribo, staiga išsispašė iš apavo ir šoko bėgti. Basas per snieguotą gruodą įveikė 10 km ir pasiekė savuosius. Tą pačią dieną žmona, nešančia į „stribukynę“ vyrui maisto, pasivijo kaimynas ir įspėjo apie nutikimą. Nuo tada jau Andruškų gyvenimas tapo visai nelegalus. Šiek tiek sutvirtėjęs, jis išėjo į miškus ir įsijungė į vietos partizanų būrį.

Drauge su juo į miškus turėjo pasitraukti ir jo žmona Joana. Tačiau tuo metu ji jau laukė kūdikio, tad taip ir teko man gimti partizanų bunkeryje. Ji jau buvo anksčiau sutarusi, kad mane vos gimusį nusines pas savo gerus ir patikimus kaimynus ir paliks suvystytą prie durų. O jie kūdikį užregistruos, kaip savą. Tad taip mane ir užaugino tie kaimynai. Tik Stalinui mirus, mano motina buvo reabilituota. Tada ji jau galėjo susirinkti savo vaikus. Jokia kito darbo negalėjo gauti, tai turėjo eiti vergauti į Stulgių kolūkį.

Partizanų slėptuvė buvo įrengta Stasio Jakšto sodyboje. Lyg ką nujausdamas, 1952 m. kovo 27 d. Bronius išėjo iš slėptuvės ir nuėjo pas gretimus kaimynus. Netrukus nuo signalinių raketų visa apylinkė nušvito. Visas Dervyčių kaimas buvo apsuptas enkavedistų. Pasigirdo šūviai. Dvi atsitiktinės sribo kulkos pervėrė partizanų Broniaus krūtine. Tikėtai dvi... Ir taip dviem šūviais buvo išspręstas dar vieno Lietuvos ūkininko likimas.

Joana tik kitą rytą sužinojo, kad įvyko tragedija. Begalinio skausmo ir nerimo apimta, nuėjo į šūvių vietą ir rado sušalusias spanguoles, kurios jai atrodė lyg Broniaus kraujo lašai. Broniaus nebuvo. Jo kūną budeliai išsivežė į Kelmę ir įmetė į saugumo garažo kampa. Visą savaitę tampė artimuosius, kad atpažintų nukautą partizaną.

Broniaus Andruško palaikai buvo palaidoti drauge su bendražygiais bendrame kape Kelmės pakraštyje. Laikas bėgo, daug kas pasikeitė, bet net iki šiol dar niekas negali tiksliai parodyti, kur iš tikro buvo užkasti partizanų kūnai. Maždaug spėjamoje vietoje dabar stovi dailiai padarytas kryžius. Prie jo, kada beprieitum, visada rasi puokštes žydinčių gėlių.

Neblogesnis gabijų rankų išdrožtas kryžius stovi ir Pamergių kaime, prie Stulgių-Kražių kelio, toje vietoje, kur žuvo 42 partizanai Bronius Andruška. Šį kryžių padarė Broniaus bendražygis, partizanas Pranas Žiauberis.

Mano motina Joana dar ir dabar gyvena šalia mūsų. Ir belieka tik stebėtis, kiek šioje asmenybe yra pasiaukojimo, kuklumo, kilnumo, tvirtybės ir niekada

nepalaužiamos vilties tikėti Lietuvos šviesia ateitimi. Nei gerai paruoštų agitatorių pastangos, nei grasinimai ir pažadai nesukėlė didesnio ūkininkų noro skubiai jungtis į kolūkius. O tuo tarpu Kremliaus raudonieji valdovai irgi grasinimais, areštais ir baismėmis reikalavo, kad Lietuvos komunistinės valdžios pareigūnai galimai greičiau baigtų Lietuvoje žemės ūkio kolektyvizaciją. Bet dėl mūsų žmonių atsparumo ir apskurumo kolektyvizacija vis tiek vyko labai lėtai.

Iki 1948 m. pradžios pavyko suorganizuoti vos 20 kolūkių, kurie apjungė vos 8 proc. valstiečių žemių. Padidėjo represijų prieš Lietuvos ūkininkus mastas. Kasdien vis daugiau buvo areštuojami ir suimami žmonės. Paleistųjų skaičius mažėjo. Raudonajai armijai vos žėngus į Lietuvą, žuvo apie 12,000 kaimo gyventojų. Tačiau labiausiai kaimus palietė trėmimai, kurie vyko 1945-1952 metais.

Dėl žemės ūkio kolektyvizacijos boikoto Kremliaus valdžios įsakymu Lietuvoje buvo įvykdyti didžiausi ūkininkų trėmimai į Sibirą. Komunistai jau turėjo nemažą trėmimų patirtį, tad jie šią patirtį labai gambiai taikė Lietuvoje.

1948 m. gegužės mėn. 22 d. vienu kartu į Sibirą buvo išvežta 105,000 Lietuvos ūkininkų. Mūsų apylinkėje pirmiausiai nukentėjo Stašinskių šeima. Jie turėjo 34 ha ūkį. Žemė, pastatai ir visas kitas ūkio turtas buvo konfiskuotas, o vyras su žmona ir vaikais buvo ištremti. 1948 m. panašiai buvo ištremtos Lalų ir Kelpių šeimos ir ūkininkė Šurkienė.

Dar prieš kolektyvizacijos pradžią prie Kruopių vals-

čiaus buvo sukaupti dideli ariamos žemės plotai. Tai buvo skaitoma „fondinė“ žemė. Kurį laiką ši fondinė žemė buvo valstiasia žinioje, o vėliau ant jos jau buvo kuriami kolūkiai.

Aplamai Lietuvos žmonių trėmimai vyko iki 1953 m., kai mirė Stalinas. Be didžiųjų ūkininkų trėmimų buvo dar įvykdyti ir kiti aštuoni masiniai trėmimai. Netenka abejoti, kad ir tuose kituose trėmimuose nukentėjo daug ūkininkų. Visi tie trėmimai galutinai sunaikino Lietuvos ūkininkų luomą.

Be ištremtųjų į Sibirą dar daug ūkininkų buvo kalinama kalėjimuose ir lageriuose. 1952 m. nebuvo nei vieno lagerio, kuriame nebūtų buvę daugiau ar mažiau Lietuvos ūkininkų. Jų visų žemės tuojau būdavo perduodamos kolūkiams. Maždaug 10 proc. buvo išdalinta vargingiesiems. Ne visi vargingieji lietuviai noriai ėmė žemes. Dėl partizanų veiklos daugelis atsisakė imti pakirtą žemę. Ypač žmonės vengė imti žemes, kurios priklausė išvežtųjų arba į miškus išėjusių šeimoms, nes nenorėjo turėti naudos iš savo kaimynų nelaimių. O, be to, bijojo partizanų keršto. Tad dalis šių žemių atiteko svetimšaliams, kurie buvo atsibaladoję iš kažkokių kitų pašalių.

Po masinio ūkininkų išvežimo, įvyko 1949 m. šeštasis komunistų partijos suvažiavimas. Šis suvažiavimas priėmė labai griežtą nutarimą galimai greičiau Lietuvoje užbaigti žemės ūkio kolektyvizaciją ir šiam reikalui naudoti bet kokias, kad ir pačias žiauriausias priemones. Tad 1950 m. jau buvo sukurtas net 5,000 kolūkių, kurie apjungė 90 proc. bendro ž. ūkiui naudojamo ploto.

(Bus daugiau)

ŠVENTĖ MARIJOS IR ANTANO RUDŽIŲ ŪKYJE

Nuostabus pakvietimas! Su-
rašyk sąrašą savo šeimos
sukaktuvių, ir važiuok į
kukurūzų laukus. Iš tolo matysi
Rudžių „pilį“, o plevėsuojančias
vėliavas, o prie vartų pasitiks
šv. Pranciškus, ežerėlyje
žuvytės šoktelės, kystelėdamos
galvutes, užgiedos paukštelis
kardinolas.

Pakvietimo žodžiai nuošir-
džiai draugiški. Rugsėjo 6 d.
bus didysis visų sukaktuvių mi-
nėjimas. Vaisės – lietuviški
pietūs, o smaguriamui – mi-
dus. Jodinėjimui paruošti ark-
liukai, žvejimui – meškerės.
Kas norės pailsėti ar pernakvo-
ti, ras vietas. Kaip kadaise
tėviškėje (tik dabar su amerikie-
tišku apdairumu).

Iš abiejų pusių Eagle ežero
keliu lėkė automobiliai, visi
suko į tą patį kiemą. Šneketelė
su draugais, pažįstamais, visi
skubėjo į palapinę, kur buvo
paruoštas altorius Mišių aukai.

Gal termometras ir rodo
aukštą temperatūrą, bet mus
gaivina laukų vėsūma ir aplin-
kos ažuolų pavėsis. Taip pat
dienos kilnumas. Antanas
Rudis atsiprašo visu, kad gal ne
su visais turėjo progos pasiva-
sveikinti. Sveikina, dėkoja
angliškai ir lietuviškai. Sako,
dabar būkime visi draugai, pasi-
sveikinkime ir susipaikinkime
aplink, kiek rankos siekia.

Eisenoje atėjo visa Rudžių
šeima, lydimi 4 kunigai. Visi
sveičiai atsistoje ilgai plojo,
vyčikino su šypsena. Giedoto
vyčių choras, vedamas Fausto
Strolis, solistas Algirdas Bra-
zis, smuiku grojo Herkulis
Strolia.

Koncelebruotas šv. Mišias
aukojo kun. Jonas Kuzinskas,
šv. M. Marijos Gimimo parapi-
jos klebonas. Parapijai priklaus-
o Marija ir Antanas Rudžiai.
Buvo dar kunigai: Antanas
Pučianskis, Pranas Kelpša,
Samuel Russell. Mišių skai-
tiniai atlikti anglų ir lietuvių
kalba. Pamokslą pasakė kun.
Jonas Kuzinskas, pirmiausia
pasveikindamas sukaktu-
vininkus Mariją ir Antaną
Rudžius, švenčiančius 55 metų
vedybinio gyvenimo sukaktį. Iš-
ryškėjo kvietimų išlaikytą pa-
slaptis. Tyla ir susikaupimas
lydėjo kun. Jono Kuzinsko žo-
džius, anglų ir lietuvių kalba
išsakytus. Jų meilė Lietuvai ir
Bažnyčiai nuklota idealizmu,
pasiaukojimu. Lietuviškos
žydėjimas ir klestėjimas buvo jų
kelrodis. Koks tik bebūvo lietu-
viškas darbas, susilaukė jų ma-
terialinės, fizinės ir dvasinės
paramos. Nesigailėta buvo ir

darbo, ir laiko, kur tik galėjo ar
reikėjo, aukščiausiai kėlė lietu-
višką vėliavą. Išsikvietė iš
Europos kelis šimtus lietuvių
šeimų, pirmieji stambiomis
aukėmis rėmė lituanistinių
mokyklų vadovėlių leidimą, pa-
dėjo įsikurti naujai atvyku-
siems. Jie buvo pirmose eilėse
Amerikos Lietuvių Taryboje,
BALFe. Įkūrus Lietuvių Bend-
ruomenę, jie buvo išrinkti į
tarybą, vadovavo Dainų šventei,
gausiai rėmė Lietuvių operą,
„Dainavim“ ansamblių, 10 metų
buvo „Forum“ radijo pro-
gramos leidėjai ir vadovai, or-
ganizavę žymiųjų Amerikos
politikų, laikraštinių, kultū-
rininkų susitikimus su lietu-
viais. Ak, kokį labai reikalingą
plačios apimties labdarės dar-
bą Marija atlieka BALFo veik-
loje! Kiek daug idealizmo, pasi-
aukojimo parodyta šiame darbe.
Kai iš New Yorko BALFas 1973
m. persikėlė į Čikagą, 23 metus
jo pirmininke yra Marija
Rudienė, eidama ir reikalų
kėdėje su pareigais. Šiandien
BALFas, Lietuvos žmonių
samprata, yra labdarės aukš-
tumoje. Su pasididžiavimu,
aiškiai žodžių ir minties išraiška,
Marija ir Antanas, kaip Lietu-
kos vyčiai gali pasakyti „Mūsų
kilmė – Dievo dovana“.

Po šv. Mišių ir visų apeigų
kalbėjo Antanas Rudis. Pirmieji
keli garsūs džiaugsmingi žo-
džiai, minint vedybinio gyven-
imo 55 metų sukaktį, sudužo
myšimiai, dėkojant Marijai,
aišriosi žmonai.

Kalbėjo Marija Rudienė. Pra-
džičia su humoru ir širdžius ly-
dinčia šypsena. Pasidžiavę
sukaktimi, sveikino visus
sukaktuvininkus, iš kurių ne
vienas slėpė metus savo širdyje.
Dėkojo visiems sveičiams: iš
Philadelphijos atvykusiems
žymiesiems visuomenininkams –
balfininkams Marijai ir Juozui
Majauskams, sveikino Aldoną
ir Algirdą Brazius, švenčiančius
taip pat 55 vedybinius metus, ta
pačia sukaktimi vainikuotus, iš
Detroito atvykusius Ievą ir
Juozą Starkus ir kitus sukaktu-
vininkus – visiems „Ad multos
annos!“

Sauliaus Gylio orkestras gro-
jo maršą, visi sveičiai, stovėdami
simboliškai sveikino sukakti-
vininkus Mariją ir Antaną Ru-
džius gausmingais, ilgai užtru-
kusiais plojimais.

400 svečių išsiskleidė laukų
platybėse, ažuolų pavėsiuose,
ežerėlio pakraščiuose. Meškerio-
tojai mėgino savo laime, skam-
bėjo dainos, smagūs pokalbiai,
sveikinimai. Svečių laukė vis-

Kunigas turėjo daug „darbo“ sveikindamas sukaktuvininkus. Iš k. – skulpt. Petras ir Laima Aleksai, Juozas ir Irena Polikačiai, kun. Jonas Kuzinskas ir Ieva Kasniūnienė.
Nuotr. Vyta. Kasniūno

PRIE ATSTATYTOS KOPLYČIOS

Tą šeštadienį gausybė trans-
porto priemonių ir minios žmo-
nių užtvindė kelią ir prieigas
prie Mažųjų atstatytos koply-
čios, netoli Alksnėnų (Vilkaviš-
kio raj.).

Iš tolo švyti akmeninės čia-
stos su bokštu. Nuo 1939 m. čia
stovėjo koplyčia, kurią okupacijos
metais sunaikino „buldozeri-
nio“ ateizmo bolševikiniai ben-
drininkai. Šaltinėlio stebuk-
lingasis vanduo, dabar tekantis
iš pamatuose įrengtų čiaupų,
labiausiai padėdavęs sergan-
toms akių ligomis. Šią vietą
nuo seno gausiai lanko maldin-
inkai ypač per garsiuosius
Žolinės atlaisdus. Iš Alksnėnų
bažnyčios, kur didžiausios ab-
tarijos rymo votai nukabinėta
stebuklingoji šv. M. Marijos
statula, daug metų eidavo pro-
cesijos. Žmonės ir dabar kiekvie-
ną paskutinį mėnesio šeštadienį
ten traukia.

Šventorių palaidotas Buda-
vonės miške su kitais dviem
kunigais nukankintais Vilka-
viškio kunigų seminarijos pro-
fesorių J. Dabrila. Prašoma
Dievo Motinos pagalbos, užtari-
mo, pagijimo.

Visas jėgas ir sveikatą bažny-
čios tvarkymui ir koplyčios
atstatymui atidavė Alksnėnų
parapijos klebonas kun. H. Lu-
košaitis. Jo pastangomis prie-

kas, ko tik širdis troško. Iš di-
diesios salės sklido Birutės ir
Gedimino Juodvilių pagamin-
to maisto kvapas. Visa Čikaga
ir placios apylinkės su jausi-
ta Birutės virtuvės gėvai rai-
siais skanėstais ir aukštai
iškilusiu ragučiu.

Po lietuviškų pietų vėl grupa-
vosi sveičiai, sveikindami sukak-
tuvininkus. Valio Dzirvoni
Čepaičiui, Albinui Dzirvoniui,
abiems žymiesiems balfininkams
net po kelias sukaktuves su-
radom, o su ateinančiomis sukak-
tuvėm sveikinom skulpt. Petrą
Aleksą. Vaisinomis ir juoka-
vėm apie nakties poilsį darži-
nėm ant žonos, taip viliojanti,

šoninio altoriaus įrengta kopli-
ja paminklo su trimis kryžiais
Budavonės kankiniams. Jo rū-
pesčiu iškilo 14 iš ažuolo išdro-
tų (drožėjas žiezmarietis V. Ka-
pačiūnas) koplytstulpių, vaiz-
duojančių M. Marijos septynias
Džiaugsmingas paslaptis. Kop-
lytstulpių statymą rėmė Kaišia-
dorių vyskupija, ažuolus pado-
vanojo Kaišiadorių urėdija.

Visa tai iškilo prie pat geležin-
kelio pylimo, Alksnės upelio pa-
krantėje, kur taip ramu širdžiai.
Iš čia į tolimiausius Lietuvos
kampelius didžiuliais indais
žmonės vežasi nuostabių šaltinė-
lio vandeni. Juo dalijasi su
kaimynais ir šitaipti stengiasi
gydyti nuo įvairių negalys.

Atstatytą koplyčią pašventino
ir šv. Mišias su kitais kunigais
atnašavo J. E. Vilkaviškio vysku-
pas Juozas Žemaitis. Drauge
buvo suteiktas Suvirtinimo Sa-
kramentas / didelios būriui
paauglių ir net suaugusių. Pa-
moksle ganytojas pabrėžė kun.
A. Lukošaičio nuopelnus ir
talkingųjų pastangas bei atkak-
lumą nors ir sunkiais laikais at-
statyti tai, ką bedieviai tarėsi
visiems laikams sugriovę. Vys-
kupas taip pat ragino susirinku-
sius uoliai praktikuoti tikėjimą,
liudyti visur ir visada Kristų,
nepasiduoti agresyvių sektų

vaikystės išgyvenimus prisimi-
nus tėviškėje.
Visi ir visur, kur tik kas
sutiko Mariją ar Antaną Ru-
džius, sveikino sukaktuvių pro-
ga. Meilutė Rulienė ir Danguolė
Bartkuvienė įteikė menišką
skulptoriaus Jurgio Daugvilos
kūrinį kelių Beverly Shores ir
Čikagiečių vardu.

Juozas Majauskas sveikino
BALFo Philadelphijos skyriaus,
taip pat savo ir žmonos Marijos
vardu. Ir dar, ir dar rankų pa-
spaudimai, apsikabinimai, svei-
kinimai tęsėsi saulei slėp-
iantis už ažuolų.

Vytautas Kasniūnas

prieš Katalikų Bažnyčią nu-
kreiptai pragaištingai veiklai.

Aplink atstatytą koplyčią bu-
vo pašventinti ir keli nauji
kryžiai bei koplytstulpiai.
Vyskupas J. Žemaitis su kitais
vadovaujančiais kunigais baž-
nytiniais rūbais atėjo tiesiai
prie greitais išlikus palaidoti-
nio atkams įLKAVIO paminklų
poetei Juzei Augustaitytei-Vai-
čiūnienei ir dalyvavo jos šimtų-
jų gimimo metinių minėjime.
Jeronimas Šalčiūnas

PAGRINDINIS PRIZAS – „RATILIO“

Į Lietuvą sugrįžo Vilniaus
universiteto folkloro ansamblio
„Ratilio“, dalyvavęs Bretanėje
vykusiame XVI tarptautiniame
folkloro festivalyje už geriaus-
iai išsaugotas liaudies šokio ir
muzikos tradicijas.

FILMAS APIE JUOŽĄ LINGĮ

Lietuvos televizijos kūrybinė
grupė išvyko į Švediją, kur
filmuos Švedijos mokslininką –
lietuvių Juozą Lingį, istoriką,
etnologą, kultūrologą, vertėją ir
kt. Tai bus filmas Lietuvos
televizijai, jo autoriai – režisie-
rius Juozas Sabolius, redaktorė
Aušra Kalinauskienė, operato-
rius Gediminas Zalieckas. Kū-
rybinės grupės konsultantas –
istorikas Artūras Mickevičius.

DAUGIAUSIA STOJANČIŲŲ IR ANGLŲ KALBA

Kaune, Vytauto Didžiojo uni-
versitete šiemet stojamuosiuose
egzaminuose dėl vienos vietos
varžėsi 9,6 moksleivio. Popu-
lari specialybė ir šiemet buvo
vadyba, administravimas, kos-
tų mokymai. 15 Lietuvos
aukštųjų mokyklų gavo 24,704
abiturientų prašymus priimti
studijuoti. Į pirmą kursą priim-
ta apie 10,000 studentų.

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

Reikalingas Indų plovėjas/a Hins-
dale Central High school, 55 ir Grand
St., Hinsdale, IL. Darbo val. 10 v.r. iki
2 v. p.p. Tel. 708-887-1340, ext.
346. Reikia šiek tiek mokėti angliškai.

IEŠKO DARBO

35 m. lietuvis vyras
ieško bet kokio darbo.
Tel. 708-749-9972

MISCELLANEOUS

**ELEKTROS
ĮVEDIMAI – PATAISYMAI**
Turlu Chicago miesto leidimą. Dir-
bu ir užmiesty. Dirbu greitai, garan-
tuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr.
Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų
apšilimai (siding): medžio, alu-
miniaus ir kt. Turiu darbo
draudimą. R. Jankauskas,
tel. 708-969-2658.

Ieškome agentūros ar asmenų, galinčių
padėti surast darbą vyrai ir moteriai iš
Lietuvos. Tarpininkams sumokėsime. N. Bal-
čiūnienė, Privačios social. globos tarny-
ba, Lūžų 5-8, Klaipėda 5823, Lithuania,
tel. 370-6-222511.

ASSOCIATED FUNDING SERVICES, INC.
7800 W. 95 St., Ste. 303
Hickory Hills, IL 60457
RENATA KLIMAVIČIŪTĖ
A full service lender for:
• Home loans
• Refinancing
• Paying off debt
Do A-F credits
Call Renata today:
708-974-2727 office
708-461-3495 pager

PRIVAČIOS SOCIALINĖS GLOBOS TARNYBA
Lietuvoje ieško agentūros ir asmenų, galinčių padėti surast
darbą vyrai ir moteriai iš Lietuvos. Tarpininkams sumokėsime.
Nijolė Balčiūnienė
Privačios Soc. Globos Tarnyba
Lūžų 5-8, Klaipėda 5823, Lithuania
Tel. 370-6-222511

LITHUANIAN DIASPORA KONIGSBERG TO CHICAGO.

anglų kalba. Autorius Antanas J. Van Reenan

Knygoje nagrinėjama lietuvių tautiško kilmės ištakos,
analizuojama ta ligi šiol nepildyta vertybių konfigūracija.
Studijų dinamiškumo eigoje, skverbiama į diasporos men-
talitetą, išryškinama Rytų Europos mintijimo variacijos,
aiškina kaip savojinklavius sava identiteta, galima tai-
kingai sugretinti savojo tautiško pagrindus su Amerikos
tautiško principais.

Knyga pradeda 19-to amžiaus lietuvių tautiško
supratimu-pajautimu. Dėmesio centre – lietuviai ateiviai)
Apsiribojama Čikaga. Pirmoji banga (lietuviai ateiviai)
(1867-914) – lietuviai, daugumoje ekonominiai emigrantai,
savo noru palikę gimtąjį kraštą, daugumoje valstiečiai, menku
išsilavinimu. Antroji banga (1948-1952) – be didesnių iš-
imčių, profesionalai, išsimokslinę, atvykę ne savo noru ir įgiję
D.P. (displaced persons) – vardą. Analizuojamas kultūrinis
susidūrimas tarp abiejų minėtų bangų. Vaizduojama kaip An-
troji banga perėmė Pirmosios bangos sukurtas institucijas
ir kaip sukūrė naujas.

Knygą sudaro 330 psl., didelio formato. Išleido Universi-
ty Press of America, Inc., Lanham, New York and London.
Kaina su persiuntimu 27 dol. Illinois gyv. dar prideda 2 dol.
valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

Draugas
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

**GREIT
PARDUODA**

**RE/MAX
REALTORS**
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

• Perkant ar parduodant
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• MLS kompiuterių FAX pagalba
• Nubosvybių įkainavimas veitui
• Parkame ir parduodame namus
• Apartmentus ir žemę
• Penšininkams nuolaida

Sav. parduoda mūrinį „bungalow“, 3215
S. Green St.; 2 mieg. kamb., uždengti gonkai
gale namo, išlitas rūšys pastogė, namų apy-
vokos reikmenys; naujai išremontuotas.
Galima tuoj pat užimti. \$84,999. Apžiū-
rėjimui susitarkite tel. 312-225-2194.

FOR SALE

DAIŲ ŠVENTĖS VAIZDAJUOSTĖ

Prisiminkite
praeitos vasaros
Dainų šventę
Alvido Buklio
nufilmuotą ir
vidukaprytės
Suros Kuprytės
aukštos kokybės
VHS juostoje.

Kaina tik \$25

Čekius siųsti:
Lithuanian R. Catholic
Federation of America
4545 W 63 Street
Chicago IL 60629

Marija ir Antanas Rudžiai

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lvov, Minsk and VILNIUS, LITHUANIA.

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okecie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

New York: 212-869-1074.
Chicago: 312-236-3388.
Los Angeles: 213-934-5151.

Montreal, P.Q.: 514-844-2674.
Toronto, Ont.: 416-236-4242.
Toll-free: 800-223-0593.

Šv. ap. Petro ir Pauliaus atšventinimas – vyskupo vizitacija Žygaiciuose. Iš kairės: Telšių vyskupas Antanas Vaičius ir Žygaicių klebonas kun. Alionidas Budrius.

ATŠVENTINTA PAŽAISLIO BAŽNYČIA

Rugpjūčio 15-tąją – šv. Mergelės Marijos dangun ėmimo dieną – buvo iškilmingai atšventinta ilgai ir nelengvai restauruota Pažaislio vienuolyno bažnyčia.

1912 m. konsekruota bažnyčia ir visas Pažaislio vienuolyno kompleksas išgyveno daug sunkių laikų – ypač sovietų okupacijos metais. Šiame viename gražiausių Lietuvos baroko paminklų, unikaliame gamtos kampelyje, buvo įkurdinta sunkiomis psichinėmis ligomis sergančių žmonių ligoninė. Seserims kazimierietėms, kurios Pažaislyje įsikūrė 1920 m., vienuolynas buvo sugrąžintas tik 1992-aisiais. Bažnyčios atšventinimo apeigos vienuolėms ir tikintiesiems sutapo su kita švente – Lietuvos šv. Kazimiero seserų kongregacijai sukako 75 metai.

Iškilmingas šv. Mišias Pažaislio bažnyčioje aukojo Jo Eminencija kardinolas Vincentas Sladkevičius, vyskupai R. Kriščiūnas, V. Michelkevičius, S. Tamkevičius ir P. Vaičius. Į ceremoniją taip pat atvyko Čikagos šv. Kazimiero kongregacijos seserų, kitų vienuolynų vienuolių, daug kunigų ir tikinčiųjų.

Pažaislio bažnyčiai iškilmingą dieną seserų kazimieriečių šeima pasipildė naujomis narėmis.

Į vienuoles buvo išventintos ir dangiškus vardus gavo dvi merginos. Dar dvi jaunos mergaitės metams padarė klusnumo, neturto ir skaitybės įžadus ir buvo priimtos į naują – noviciatą. Iškilnėse giedojo Kauno valsstybinis choras, vadovaujamas Petro Bingelio. (LR, 08.17)

DAUGĖJA VIENUOLIŲ VENGRIJOJE

Per pastaruosius kelerius metus Vengrijoje gerokai padidėjo vienuolių skaičius. Vien 1994 m. buvo atidaryta 14 naujų vienuolių ir kongregacijų namų.

Šiuo metu Vengrijoje veikia 21 vengrių vienuolija ir 54 moterų kongregacijos, kurioms iš viso priklauso apie 4,000 narių.

RUSIŠKAS BREVIJORIUS

Prieš metus Maskvoje įsikūrusi Šv. Pauliaus seserų vienuolija parengė rusišką valandų liturgijos (brevijoriaus) leidimą. Šio leidimo parengimas pareikalavo daug pastangų, nes reikėjo rasti rusiškus Bažnyčios liturginių terminų atitikmenis.

VIENUOLIAI AFRIKOJE

Šiuo metu Afrikoje veikia 110 vyrų vienuolių, turinčių 1,400 centrų. Jėzuitai darbuojasi 23 šio žemyno valstybėse ir turi 1,400 narių; pranciškonai – taip pat 23 šio žemyno valstybėse turi 96 narių; kapucinai veikia 25 Afrikos šalyse, jiems atstovauja 958 nariai; saleziečiai turi 39 centrus, kuriuose dirba 89 vienuoliai. („Katalikų pasaulis“, Nr. 6)

ŠEŠERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. LEONAS OKSAS

Minint mano mylimo Vyro, kurio netekome 1989 m. rugsėjo mėn. 8 d., mirties sukaktį, šv. Mišios už velionį bus aukojamos š.m. rugsėjo mėn. 9, 10, 12 d. Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje, Los Angeles, CA.

Prašome gimines, draugus ir pažįstamus tą dieną prisiminti velionį Leoną savo maldoje.

Nuliūdusi žmona Izabelė

KĄ DARYTI, JEI...?

„Ką daryt, jei mano artimieji mirę toli nuo namų? Ką daryt, jei aš mirčiau kažkur?... Ką mano šeima daryt?...? Ką daryti, jei...“

Nestebtina, kad žmonės rūpinasi ką daryti, jei...? Mes visi esame judri visuomenė: darbo reikalais keliaujame po visą kraštą, daugelis pensininkų gyvena pensininkų apylinkėse, toli nuo savo vaikų. Tačiau nenusiminkite –

Mes galime jums padėti! Nelaimės atveju mes galime būti jūsų patarėjai ir pagalbininkai, nežiūrint nuotolių.

Kaip? Mes priklausome „The Inman Group“ Amerikoje didžiausiai grupei specialistų, kurie gali mums atvežti ar nuvežti į bet kokią krašto vietovę. Jūs paskambinate mums, mes paskambiname jiems – ir viskas sutvarkyta!

Patarimas: Pakalbėkime apie jūsų šeimos reikalus ir nusprendime, kaip jūs norėtumėt tvarkytis nelaimės atveju. Kelios minutės sutaupeys jums ne vieną skausmą ir rūpesčių valandą.

KAM MOKĖTI DVIEMS LAIDOJIMO ISTAIGOMS, JEI VIENAS TELEFONO SKAMBUTIS GALI VISKĄ SUTVARKYTI, NEŽIŪRINT NUOTOLIŲ?

CHICAGO PALOS HILLS

PETKUS & SON MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Mūsų šeima patarnauja jūsų šeimai nuo 1929 metų ANTHONY B., DONALD A., & DONALD M. PETKUS 312-476-2345

CICERO Nationwide Toll Free (Nemokamas) LEMONT EVERGREEN PARK Tel.: 1-800-994-7600 TINLEY PARK

A.†A. ARVYDAS RAMONIS

Gyveno Chicagoje. Mirė 1995 m. rugsėjo 4 d., 4:30 val. ryto, sulaukęs 78 metų. Gimė Lietuvoje, Biržuose. Amerikoje išgyveno 46 m. Nuliūdę liko: anūkas Vytautas Ramonis ir giminės Lietuvoje.

Velionis pašarvotas ketvirtadienį, rugsėjo 7 d. nuo 3 iki 9 v.v. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave. Atsisveikinimas ir religinės apeigos rugsėjo 7 d. 7 val. vakaro.

Laidotuvės įvyks penktadienį, rugsėjo 8 d. Iš laidojimo namų 10:30 val. ryto velionis bus nulydėtas ir palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę anūkas ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Gaidas-Daimid Funeral Home. Tel. 312-523-0440.

Mirus buvusiai ALRKM Sąjungos centro valdybos pirmininkei

A.†A. EMILIE B. PROSE

reiškiamo gilią užuojautą jos seseriai HELEN ALLEN ir broliams ADOLPH ir VALENTINE su šeimomis liūdedamos kartu.

ALRKM Sąjungos centro valdyba ir visos narės

Brangiai Motinai

A.†A.

ONAI LIUTKUTEI PETRULIENEI

mirus, sūnus VYTAUTĄ ir MINDAUGĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Nijolė, Vida ir Algimantas Bražėnai

Brangiai Motinai

A.†A.

ONAI LIUTKUTEI PETRULIENEI

mirus, sūnus VYTAUTĄ, L.F.B. Tarybos pirmininką, ir MINDAUGĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

L.F.B. Windsor ir Detroito sambūris

A.†A.

ONAI PETRULIENEI

mirus, sūnų VYTAUTĄ PETRULI ir šeimą bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi.

Algis ir Angelė Raulinaičiai

A.†A.

ONAI PETRULIENEI

mirus, sūnus VYTAUTĄ ir MINDAUGĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Bronė Švėpėnė Daiva Švėpaitė Raminta ir Vladas Sinkai

Mūsų narei

A.†A.

ZUZANAI ŽILEVIČIENEI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jos vyrui STASIUI, motinai ir broliams su šeimomis.

Čikagos Lietuvių Tautodailės institutas

A.†A.

ZUZANĄ ŽILEVIČIENE

mūsų mielą narę, malda palydime pas Viešpatį. Skaudžios netekties paliestus, vyrą STASĮ, motiną ZUZANĄ PETRAUSKIENĘ, brolius su šeimomis ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Lietuvos Dukterų Draugija

A.†A. VLADAS BARTUŠKA

1995 m. rugsėjo 2 d., savo 91-aisiais gyvenimo metais, išėjo Amžinybėn.

Velionis gimė 1904 m. vasario 12 d., Sarakų kaime, Marijampolės apskrityje.

Giliame liūdesyje liko žmona Salomėja, sūnus Romas, marta Ramutė, anūkai: Rita ir Linas Bartuška bei Lino sužadėtinė Kimberly, dukta Danutė, žentas Raimundas, anūkas Algis su žmona Karina Korzonai; Lietuvoje brolis Vaclovas su žmona, seserys Adelė ir Antanina su šeima, mirusių brolių ir seserų šeimos bei kiti giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

Priklauso JAV Lietuvių Bendruomenei, Išėjvijos Miškininkų Sąjungai, Lietuvių Fondui.

Velionis pašarvotas antradienį, rugsėjo 5 d., nuo 3 iki 9 v.v., Petkaus Lemont laidojimo namuose.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugsėjo 6 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus išlydėtas į Palaimintojo Matulaičio misiją Lemonte, kur 10 val. ryto bus aukojamos gedulingos šv. Mišios. Po Mišių velionis bus laidojamas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Šeima

Laidotuvių dir. Petkus Lemont Funeral Home, 12401 S. Archer Ave., Lemont, tel. 708-257-6667.

Mylimam tėvui ir Uošviui

A.†A.

VLADUI BARTUŠKAI

Amžinybėn išėjus, nuoširdžiausią užuojautą reiškiamo mūsų mieloms sesėms – DANUTEI KORZONIENEI ir RAMUTEI BARTUŠKIENEI, velionio žmonai SALOMĖJAI ir BARTUŠKŲ BEI KORZONŲ šeimoms.

„Verpsčių“ būrelis skautės

A.†A.

VLADUI BARTUŠKAI

mirus, jo žmonai SALOMĖJAI, mūsų mieliems draugams, DANUTEI ir RAIMUNDUI KORZONAMS, RAMUTEI ir ROMUI BARTUŠKAMS, RITAI, ALGIUI ir LINUI reiškiamo giliausią užuojautą ir kartu liūdimė.

Danutė ir Rimantas Dirvonai Ramunė ir Vincas Lukai Nijolė ir Tomas Remeikiai Danutė ir Raimundas Šlenia

A.†A.

ALGIUI DANTAI

mirus, visai jo šeimai – žmonai, mielai JULYTEI, sūnams – ALEKSUI, ANDRIUI, TOMUI, ROBERTUI, dukrai VIKTORIJAI, jų šeimoms ir visiems artimuosius nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Ardžiai – Juozas, Rėda, Rasa, Redutė ir Indrė

Taurus ir drąsus lietuvis patriotas, nepailstantis kovotojas už Lietuvos laisvę, nepriklausomybę ir demokratiją, prieš sadistinius tautos naikintojus ir plėšikus, komunistinius okupantus ir vietinius jų sebrus, dėl ko jis buvo jų žiauriai persekiojamas, kankinamas ir daug metų kentėjo sovietų kalėjimuose ir koncentracijų viešai paskelbti Molotovo-Ribentropo sutartį. Organizavo ir rėmė finansškai čekėnų kovotojus, prieš jų krašto okupantus. Jo pagalba ranka visuomet buvo ištiesta kiekvienam į vargą patekusiam, ypač naujiems ateiviams ar vienminčiams kovų bendrininkams. Tai taip, bent keliaisakiniais, galima aprašyti jo pagrindinį veiklos kelią ir kryptį ir kas per žmogus buvo

A.†A.

VLADAS ŠAKALYS

Jam taip staigiai ir netikėtai mirus, jo artimiesiems, giminiams ir bendraminčiams, gyvenantiems bet kur už Lietuvos ribų, o taip pat ir pačioje Lietuvoje, nuoširdžią užuojautą reiškiamo visi, žemiau išvardinti pietų Kalifornijos vienminčiai ir draugai. Skausmingomis širdimis mes jungiamės prie Jūsų skausmo:

Albinas Grigas Antanas Markevičius Kęstutis Mikėnas Milda Mikėnienė Romas Švainauskas

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Margučio“ radijo programa dėl finansinių sunkumų ir vedėjo Petro Petručio sveikatos stovio laikinai sustabdyta. Daromi jo administracinėje srityje perorganizavimo darbai. Tuo rūpinasi, susipažindamas su buvusiu „Margučio“ tvarka, Valdo Adamkaus iniciatyva sukviesta iniciatyvinė grupė, kurią sudaro Stasys Baras, Algirdas Brazis, Birutė Bulotaitė, Birutė Jasaitienė, Leonas Narbutis, Vytautas Radzius ir Bronius Siliūnas. Tad ši grupė, mūsų visuomenei ne tik pageidaujant, bet ir reikalaujant testi „Margučio“ laidas, daro visus reikalingus žygius, kad tokia programa būtų toliau tęsiama. Visuomenė tuo klausimu bus nuolat informuojama.

Visų Čikagos lietuvių skautų ir skautių tautų narių registracija bus vykdoma šeštadienį, rugsėjo 9 d., tuoj po pamokų liuanistinėse mokyklose: Čikagoje — Jaunimo centre, o Lemonte — Lietuvių centre. Visų tautų vienietų sueigos prasidės šeštadienį, rugsėjo 16 d., po pamokų liuanistinėse mokyklose. Skautiškos veiklos įsijungti kviečiami visi dar neskautei lietuvių kilmės berniukai ir mergaitės.

Švenčiame Motinos dieną, švenčiame Tėvo dieną, bet ar žinote, kad šie, t.y. 1995 metai Čikagoje paskelbti senelių (tėtų ir močiutės) metais? Taip skelbia Čikagos „Department of Aging“ viršininkas Donald R. Smith, pažymėdamas, kad šiemet Čikagoje bus pagerbti „pagalbiniai senelių“ programos savanoriai. Programa veikia jau 30 metų ir vyresnio amžiaus žmonės aukoja savo laiką įvairios glosbos namuose, ypač kur globojami vaikučiai su specialiomis negalėmis, taip pat ligoninėse, mokyklose ir pan. Ši programa aptarnauja 35 vietines įstaigas, veikiančias Čikagoje ir daugeliu atveju „pagalbiniai“ seneliai“ vaikui yra vieninteliai suaugusieji, kurie jį myli ir juo rūpinasi, jam paskiria bent valandėlę savo laiko. Rugsėjo 10 d. Congress viešbutyje ruošiamas pagerbimas visiems šiems vyresnio amžiaus geradariams, o miesto meras Richard M. Daley rugsėjo 10 d. paskyrė „Poster Grandparent Recognition“ diena.

x **TRANSPAK praneša:** „Vilniaus Universitetas — vienas seniausių universitetų Europoje. Žygmantas Augustas 1570 m. įkūrė Jėzuitų kolegiją, kuri 1579 m. Stepono Batoro buvo perorganizuota į universitetą ir turėjo 500 studentų“. Siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

ŠILUVOS ATLAIDAI SVČ. M. MARIJOS GIMIMO PARAPIJOJE

Mūsų kasdieninis gyvenimas apsuptas darbais, ispareigojimais ir rūpesčiais. Dažnai esame užimti, skubame atlikti savo užsibrėžtus tikslus. Mūsų gyvenimas taip rieda pirmyn.

Laikas nuo laiko tą tempą pakeičiame dėl švenčių ar ypatingų progų. Mums, lietuviams Čikagoje, artėja ypatinga šventė — Šiluvos atlidai Svč. M. Marijos Gimimo parapijoje. Atlaidai prasidės rugsėjo 7 d. ir baigsis rugsėjo 15 d. Šiais metais atlidai praves prelatas Kazimieras Vasiliauskas, Vilniaus katedros klebonas ir Vilniaus arkivyskupijos seminarijos rektorius. Buvęs Sibiro tremtinys, prelatas yra lietuvių labai mylimas ir įvertintas. Jo tremtis bus įpinta į atlidų pamokslus. Lietuvių visuomenė prašoma dalyvauti atliduose.

Atlaidų tvarka yra tokia: ketvirtadienį, rugsėjo 7 d., 6:30 v.v. prasidės atlidai; penktadienį, rugsėjo 8 d., 9 val. r. ir 6:30 v.v.; šeštadienį, rugsėjo 9 d., 9 val. r.; sekmadienį, rugsėjo 10 d., 10:30 val. r. ir 1:30 val. p.p. iškilminga procesija; pirm., antr., treč., ketv., penkt. rugsėjo 11-15 d., 9 val. r. ir 6:30 v.v. Ketvirtadienį, rugsėjo 14 d. ir penktadienį, rugsėjo 15 d., po 9 val. r. šv. Mišių švenčiausias bus išstatytas visą dieną, iki 6 v.v. Metinė Šiluvos procesija bus sekmadienį, rugsėjo 10 d. Visos draugijos, parapijiečiai ir svečiai yra prašomi susirinkti 1 val. p.p. Marijos gimnazijos aikštėje. Procesija prasidės 1:30 val. p.p.

Visi vyresnieji ir jaunesnieji, suletinkime tempą, paskirkime tas dienas, kiek galint, daugiau malda ir Šiluvos Motinos pagerbimui. Eikime į atlidus, kaip seniai Lietuvoje iš visų aplinkinių vietovių, net ir iš gan tolimų, mūsų senoliai ejo, važiuavo.

MPV

Per sol. Algirdą Brazį i „Spaudos balių“, dienraščio „Draugo“ renginių komitetą ruošiamą pokylį rugsėjo 24 d., sekmadienį, Martiniuke salėje, stalus pasiėmė Lietuvių Prekybos rūmai, Midland bankas ir Lietuvos vyčiai, kurie susės net prie dviejų stalų, kad didesnę grupę būtų dar linksmiau. Kviečiame ir kitus pasekti jų pavyzdžiui, užsakyti stalus į puotą. Šią paslaugą mielai atliks „Draugo“ administracijos tarnautojos.

x **AMERICAN TRAVEL SERVICE praneša,** kad pradedant rudens sezoną, raštinės darbo valandos bus šios: pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį ir penktadienį 9 v.r. - 5 v.p.p., trečiadienį 9 v.r. - 7 v.v., šeštadienį ir sekmadienį uždaryta. **ATS, 9439 S. Kedzie, Evergreen Pk., IL 60805-2325, tel. 708-422-3000.** (sk)

x **JAV Lietuvių Jaunimo sąjunga** rengia suvažiavimą lapkričio 24-25 d. Čikagoje. Dėl registracijos ir informacijos skambinkite: **708-852-0460.** (sk)

x **LIETUVA LAUKIA MOKSLININKŲ.** Lapkr. 23-26 d., Vilniuje vyks XI Mokslo ir Kūrybos Simpoziumas. Pranešimus siųskite Prof. K. Pyragui, Lietuvos Mokslo Sąjunga, Jakšto 9, Vilnius 26000. Kelionę tvarko Birutė Zalatorienė iš Travel Advisers. Nusipirkus bilietus iki rugpjūčio 30 d., siūlome \$600.95 į abi puses iš Čikagos ar New Yorko. Tel.: **708-524-2244.** (sk)

ČIKAGOS LITUANISTINĖ MOKYKLA PRADEDA MOKSLO METUS

Čikagos liuanistinė mokykla šeštadienį, rugsėjo 9 d., pradės ketvirtuosius mokslo metus. Mokykla veikia Jaunimo centro patalpose. Pamokos vyks šeštadieniais nuo 8:50 val. ryto iki 1:30 val. p.p. Mokykloje veikia 10 skyrių, vaikų darželis ir vaikų ratelis. Rugsėjo 9 d. dienotvarkė; nuo 9 iki 10 val. ryto vyks mokinių registracija; 10 val. — šv. Mišios. 11 val. mokiniams priešpiečiai, o tėveliams — tėvų komiteto, mokyklos vadovybės ir visų tėvų susirinkimas. Tėveliams primenama, kad mokiniams idėtu priešpiečius ir gerimo. 11:30 iki 1:30 val. vyks pamokos normalia tvarka. Mokyklos direktorė Jūratė Dovilienė ir tėvų komitetas kviečia visus mokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikus (nuo 4 metų) registruotis. Tėveliai kviečiami dalyvauti šv. Mišiose ir susirinkime kur bus pateiktos bendros mokyklos žinios ir taisyklės. Informacijoms kreiptis į tėvų komiteto pirmininką Zigmą Mikužį, tel. 312-436-0769, arba mokyklos direktorę Jūratę Dovilienę, tel. 708-832-6331.

Mokyklos vadovybė

IŠ ARTI IR TOLI

AMERIKIEČIAI RAGINAMI PADĖTI LIETUVAI

Nuo 1992 m. Šv. Jono universitetas (Jamaica, New York) veikia padėti Lietuvai, tiek humanitariškai, tiek švietimo reikalais.

Neseniai buvo įteiktas prašymas Amerikos valdžiai bei privačiam fondui dotacijų, kurios remtų planą Bernardinų vienuolyno Vilniuje architektūrinei analizei, ir po to, steigimą tiesio centro. Jeigu pasiseks su dotacijomis, Vilniuje bus pravaestas penkių dienų susirinkimas, kuriame dalyvaus amerikiečiai ir lietuviai, įskaitant valdžios narius, Bažnyčios atstovus, architektus, inžinierius, ir istorikus.

„World Monument“ Fondas New Yorke šiuo laiku nagrinėja projektą. 1994 m. UNESCO paskyrė Vilniaus senamiestį, įskaitant ir Bernardinų vienuolyną, prie pasaulio istorinių pastatų.

MOKSLINIS DARBAS APIE LIETUVIŲ TAUTOSAKĄ

Marytė Kelly, Amerikos lietuvių gyvenanti Kansas, yra 1994 m. BALSSI kursų absolventė. Kartu su Vilmante Liubiniene iš Kauno Technologijos instituto, ji neseniai anglų kalba paruošė mokslinį darbą, pavadintą „Lietuvių tautosakos vartojimas Amerikoje ir Lietuvoje“. Jame įtraukiamos žinios rinktos ir iš Seattle lietuvių gyvenimo.

(„Tulpe Times“, rugpjūtis)

x **Ateitininkų Medikų Korp!** „Gaja“ visuotinis suvažiavimas įvyks š.m. rugsėjo 10 d. Lemont, IL. Šv. Mišios 11 v.r. Pal. Jurgio Matulaičio bažnyčioje. Posėdžiai ir programa 1 val. p.p. Ateitininkų namų salėje. Po to vaišės ir pabendraavimas. Kviečiame korporantus ir jų svečius gausiai dalyvauti. **Korp! Gaja valdyba.** (sk)

x **Norint pirkti bei parduoti sklypus ar namus, prašome kreiptis į Vyt. ar Genę Beleckus, 540 Ambassador Ct., Sunny Hills, FL 32428, tel. 904-773-3333.** (sk)

Redaguoja J. Piacas. Modžiagų aštai: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

SU LIETUVIŠKA DAINA

Aš nebūsiu karaliūnas, Neturėsiu aš pilies. Bet aš būsiu toks galiūnas, Kurio nieks nenugalės.

Į Dubysos margą kloni Nukeliausiu paslapčia. Pasigavęs ten Maironį, Atsinešiu jį ir čia.

Aš nebūsiu karaliūnas, Nesipuošiu karūna. Bet žygiusiu kaip galiūnas Su lietuviška daina.

Leonardas Žitkevičius

RUGSĖJO AŠTUNTOJI

Religinė ir tautinė šventė. Dievo Motinos Marijos gimimo prisiminimas ir Vytauto Didžiojo vainikavimas karaliaus vainiku Lietuvoje. Žmonės šią šventę vadina Šilinė, o rugsėjo mėnesį vadina Šilinės mėnesiu. Žmonės sakydavo, kad su Šilinės mėnesiu prasideda rudo. Štai keletas sakinių iš mūsų tautosakos: „Apie Žolinę bitkopis (medaus ėmimas iš bičių avilių), apie Šilinę bulbkasis (bulvių kasimas)“. „O Šilinė kaip atėjo, rugius sėti jau reikėjo“. „Apie Šilinę strazdai keliauja į pietus“.

Per Šilinę yra švenčiama ir Marijos apsirėškimo Šiluvoje šventė. Pvz., Čikagos Svč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje ši šventė švenčiama net aštuonias dienas (8-15).

Vytautas Didysis mylėjo Mariją, savo vainikavimo iškilmes paskyrė rugsėjo 8 d. Kaip žinote, lenkai sutrukdė šį vainikavimą. Nors oficialus vainikavimas ir neįvyko, bet Europos valdovai jį laikė karaliumi. Ne karaliams vainikai neskiriami, todėl ir mes turime teisę Vytautą Didįjį vadinti Lietuvos valstybės karaliumi, kad ir nepatinka lenkams. Su meile ir pagarba prisiminime šiuos du karalius: Mariją kaip Dangaus Karalienę, o Vytautą Didįjį kaip mūsų didžiosios valstybės žemiškąjį karalių.

Redaktorius

ŠIKŠNOSPARNIS IR ŽEBENKŠTIS

Kartą šikšnosparni, nukritusį ant žemės, pagavo žebenkštis. Matydamas, jog ateina galas, jis ėmė maldauti, kad gyvą paliktų. Žebenkštis pasakius, jog negalinti jo paleisti, nes iš prigimties esanti visų paukščių priešas, šikšnosparnis pasakė, kad jis nesąs trukdžius, bet pelė, ir taip išsisuko iš žebenkšties. Kitą kartą, vėl nukritęs ir kitos žebenkšties sugautas, prašė, kad jo nesurytų (nesuėstų). Žebenkštis atsakius, jog jį nekenciantį visų pelių, šikšnosparnis tvirtino nesąs pelė ir vėl buvo paleistas. Taip šikšnosparnis, du kartus pakeitęs vardą, gyvas išliko.

Pasakėčia moko, kad ir mums nereikia visą laiką naudotis tomis pačiomis priemonėmis, prisitaikę prie aplinkybių, dažnai išvengsime pavojų.

Ezopas

KAIP MANO TĖVELIS ATVYKO Į AMERIKĄ

Mano tėvelis išvyko iš Lietuvos 1944 metais. Jis važiuo į Vokietiją. Ten jis gyveno trejus metus. 1947 metais išvyko į Škotiją trejų metų gyvenimui. 1950 metais tuščiomis kišenėmis atvyko į Kanadą. Čia gyveno tryliką metų. Pradžioje

ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyrius

Vytautas Didysis Lietuvos karalius.

SUSIPAŽINKIME SU ŽEMAITIJA

Varniai

Senais laikais Varniai buvo žymus dvasinio gyvenimo centras. Penkioliktajame šimtmečiuje, Varniai buvo žinomi Medininkų vardu. Aštuonioliktajame ir devynioliktajame šimtmečiuje, Varniuose mokėsi daug žymių rašytojų: Valančius, Strazdas, Vienožindys, Baranauškas. 1860 metais Varniuose rusai uždarė gausių kunigų seminariją. Varniuose yra žymi katedra. Katedros rūsiuose kab-o žemaičių vyskupų portretai.

Andrius Vaškys

Venta

Netoli Ventos upės kranto yra didelis piliakalnis. Šioje apylinkėje Venta yra pragrauzusi žemės sluoksnį, susidariusį prieš tūkstančius metų. Mokslinkai tiki, kad šioje vietoje yra buvęs jūros dugnas. Netoli Ventos upės yra miestelis Papielė, kuriame seniau gyveno ir mirė žymus rašytojas Simanas Daukantas. Venteje randama suakmenėjusių senoviškų sraigių. Venta teka ne tik Lietuvoje, bet ir Latvijoje.

Kristina Vaškytė

Šatrijos kalnas

Žmonės tiki, kad pagonybės laikais Šatrijos kalnas buvo šventa vieta. Žmonės pasakoja, kad švento, Jono naktį raganos susirinkdavo kalno viršūnėje. Šatrijos viršūnėje, maldingai žmonės pastatė didelį medinį kryžių. Poetas Maironis yra parašęs eilėraštį apie Šatriją. Viršūnėje yra labai gražu. Šatrija yra kalva, o ne kalnas. Šiais laikais atsiranda žmonių, kurie čia susirenka švesti Jonines.

Siga Vaškytė

Visi Baltimorės Karaliaus Mindaugo lit. m-los mokiniai („Mūsų žinios“)

ŠIS BEI TAS

Valgykloje

— Padavėjau, šios apelsinų sultys yra nešvarios!
— Netiesa, mergaite, sultys yra švarios, tik stiklas kiek su-
teptas.

Turtingas šykštuolis

Nuvyko į Lietuvą turtingas šykštuolis. Aplankė savo tėvų buvusį ūkį. Pro ūkį tekėjo gilus upelis. Perėjimui į antrą upelio pusę, buvo nutiestas lieptas. Šykštuoliui reikėjo tuo lieptu eiti. Kadangi lieptas buvo siauras, paslydo koja ir įkrito į vandenį. Pasitaikė, kad netoli nuo tos vietos stovėjo žmogus. Jis pamatęs žmogų vandeniuje, šoko gelbėti. Išgelbėtas šykštuolis sako:
— Tu išgelbėjai man gyvybę, reikėtų už tai atlyginti. Mielai duotiau tau penkis dolerius, bet turiu tik dešimt, ką gi galiu dabar daryti?
— Čia nieko blogo, — atsakė žmogus. — Įšok, tamsta, dar syki į vandenį, aš jus vėl išgelbėsiu ir tuomet man duosi tuos dešimt dolerių.

Mokykloje

— Ką veikei šiandien mokykloje, Petriuk? — paklausė mama sūneliui.
— Laukiau kol pasibaigs pamokos, — atsakė Petriukas.

DAINAVOS PRADŽIA

Kaip atsirado Spyglys

Labai seniai buvo didelis viesulas (audra). Dainavoje, kuris padarė didelę duobę. Viesulo metu labai smarkiai lijo ir tą duobę pripildė vandeniu. Taip atsirado vieta plaukimui. Smėlis jau ankstiau buvo.

Gytis Mikulionis, 1 būrelis

Sporto aikštė

Seniau, kur dabar yra Dainava, gyveno indėnai. Jie užpylė cementą ant žolės. Kol cementas dar nebuvo sudžiūvęs, jų vadovas uždėjo ranką ir padarė savo rankos antspaudo. Kai cementas sudžiūvo, jie pradėjo žaisti krepšinį ir žaidė kiekvieną dieną.

Kartą užėjo kariuomenė ir visus indėnus suvarė į kalėjimą. Visus indėnų daiktus sudėgino. Kareivių kapitonas nenorėjo, kad liktų bet koks ženklas, kad čia būta indėnų. Jis padarė naują sporto aikštę.

Rytas Vygantas, 4 būrelis.

Žuvis

Atskrido žuvedra iš kito ežero. Žuvis kiaušinėliai buvo prilipę prie žuvedros kojų. Jie nukrito į ežerą ir taip atsirado žuvis Spyglyje.

Paulius Mikaila, 4 būrelis

Medžiai

Kartą atskrido į šią vietą labai didelis lektuvas, pilnas prikrautas žalių medžių. Žmonės iš lektuvo metė tuos medžius žemyn ir taip užaugo daug medžių.

Jonas Grigaliūnas, 4 būrelis

Visi Dainavos stovyklautojai. (Dainavos Pasakų pilies laikraštėlis. 1994 JAS stovykla).

Negirk duoną rudeni, bet pavasari.

Niekas taip nepriartėja prie beprotybės, kaip pyktis.

Laimės ir replėmis nepitrauksi, o nelaimė ir pati ateina.

Laimės ir replėmis nepitrauksi, o nelaimė ir pati ateina.

Delnu kūjo neatmuši.

Delnu kūjo neatmuši.

Ėjusio — pėdos, gulėjusio — guolis.

Ėjusio — pėdos, gulėjusio — guolis.

Daug kalbėdamas, sumeluosi ir nenorėdamas.

Daug kalbėdamas, sumeluosi ir nenorėdamas.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teise

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą